

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja preplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglas po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 1. januara 1929.

Broj 1.

Ljubljana, 1. januara 1929.

Sokolski Glasnik ulazi u XI. godište svog izlaženja, a u II. godište što izlazi u obliku časopisa.

Proljeće godine, kad je 1. januara promjenjeni Sokolski Glasnik ugledao svetlo sveta, napisali smo u uvodniku »Zašto dolazimo? među ostalim i ovo nekoliko redaka, koje želimo ponoviti, da vidimo, koliko se od onoga što smo očekivali, doista i ispunilo.

Rekli smo ovako: »Nadamo se, da će naše članstvo rado poslati za Sokolskim Glasnikom, i da će ga, bude li našlo sebe i svoju okolinu njemu opisanu, radosno i s nestupljivošću očekivati. Želja je vaša, a budite uvereni i naša, da se list proširi, da bude zanimljiv, da bude ogledalo Jugoslovenskog Sokolstva, njegovog intenzivnog rada i napretka, da bude rado čitan i priman u svakoj sokolskoj kući, domu i obitelji.

Budete li pravilno shvatili cilj, zadatak i svrhu dolaska novog Sokolskog Glasnika, budete li svojski porazili da njegovo širenje među članstvom i narodom, budete li marljivo dopisivali, izveštavali i saradivali, skupljali oglase i nove preplatnike, obezbedite našem novom Sokolskom Glasniku materijalan i moralan opstanak.«

Braćo, niko nije veseliji od urednika Sokolskog Glasnika, koji može nakon godine dana otvoreno i jasno napisati u istom listu i na istom mestu — nade u naše članstvo podlagane, nisu prevarile. Spram prijašnjeg stanja načinili smo velik korak napred u svakom pogledu. Da članstvo rado poseti za Sokolskim Glasnikom dokazuju nam broj preplatnika, koji se spram pretprošle godine povisio za oko 1500. Naša je skromna želja, da u ovoj novoj godini poraste broj preplatnika barem za toliko. — Da li je list pružio ono, što je članstvo očekivalo od njega, reći će nam anketa, koju ćemo raspisati u jednom od naših brojeva. Na taj način saznaćemo želje našeg članstva. Stvarne kritike do danas još nismo primili, pa ako bi se upravljali po onoj, ko šuti — odobrava, morali bi zaključivati da je list u skromnim prilikama mogućnosti zadovoljio široke redove naših preplatnika.

Saradništvo — bila je u prvim brojevima prošle godine Ahilova petasta, a danas, lako bi rekli da kod pojedinih brojeva, s obzirom na prostor s kojim raspolaćemo, imamo skoro suviše saradnika. Sve se popravilo pa i to. Jedino, što bi imali da prigovorimo našim vrednim saradnicima, bilo bi, da su malo predugački u svojim člancima i izveštajima i što vrlo rado i često upotrebljavaju tude reći tam, gde ih ne treba. Međutim i to se već popravilo.

Skupljanje oglasa — napredak. Nije doduše takav, kakav smo očekivali, ali tko je tačno pratio tu privrednu stranu našeg Sokolskog Glasnika, mogao je u poslednje vreme razabrati i opaziti, da je krenulo na bolje. Uz Ljubljano i neka druga stalna mesta, pojavili su se oglasi i iz drugih krajeva. Svakog našeg društva u industrijskom ili trgovackom kraju moglo bi uz malo dobre volje pribaviti oglas za Sokolski Glasnik, od čega društvo ima i novčanu korist, jer dobiva 15% provizije.

Kolportaža — ne ide kako bi trebala i moralna. A da ide, ako se hoće i ako se ima volje i sokolske požrtvovnosti, neka vam bude dovoljan dokaz za to naša tvrdnja, da je jedno društvo na kolportažu uz 20% provizije zaradio prošle godine oko 1500 Din. Ako sve te činjenice zbrojimo, onda je moralan uspeh i napredak naše organizacije u tom pogledu — pozitivan. Kod toga ali ostati ne sme i ne može, jer nam to ne dopušta ono većito sokolsko nezadovoljstvo, koje je usadio u duše neumri naš Tyrš.

Jedina žalosna pojava, koju smo opazili, je ta, da nam list nosi podnaslov »Organ Jugoslovenskog Sokolskog Saveza«, a mnogo ima društava, pa čak, ako se ne varamo i župa, koja sačinjavaju taj JSS, a nisu preplatnici Sokolskog Glasnika. Ako je Sokolski Glasnik doista naš zvaničan list, onda ga moraju primati u prvom redu sve, podvlačimo sve sokolske župe, sve sokolske društva i tek onda odbornici i ostalo članstvo.

Lepo je rekao jedan starosta župe na nedavnoj sednici odbora JSS: Da nam sokolska štampa, koja nam je potrebna, ide tako polako među Sokolstvo i narod, krivi smo mi, koji se dimo na odborničkim mestima župa i društava, a ne članstvo!

Novogodišnja poslanica svim bratskim društvima.

Braćo! Sestre!

Pravila sviju bratskih društava određuju, da se moraju društvene skupštine održati meseca januara svake godine. Citavom članstvu, naraštaju i deci, koje će se skupiti na svojim društvenim glavnim skupština, želimo očekivali, doista i ispunilo.

Rekli smo ovako: »Nadamo se, da će naše članstvo rado poslati za Sokolskim Glasnikom, i da će ga, bude li našlo sebe i svoju okolinu njemu opisanu, radosno i s nestupljivošću očekivati. Želja je vaša, a budite uvereni i naša, da se list proširi, da bude zanimljiv, da bude ogledalo Jugoslovenskog Sokolstva, njegovog intenzivnog rada i napretka, da bude rado čitan i priman u svakoj sokolskoj kući, domu i obitelji.

Budete li pravilno shvatili cilj, zadatak i svrhu dolaska novog Sokolskog Glasnika, budete li svojski porazili da njegovo širenje među članstvom i narodom, budete li marljivo dopisivali, izveštavali i saradivali, skupljali oglase i nove preplatnike, obezbedite našem novom Sokolskom Glasniku materijalan i moralan opstanak.«

Braćo, niko nije veseliji od urednika Sokolskog Glasnika, koji može nakon godine dana otvoreno i jasno napisati u istom listu i na istom mestu — nade u naše članstvo podlagane, nisu prevarile. Spram prijašnjeg stanja načinili smo velik korak napred u svakom pogledu. Da članstvo rado poseti za Sokolskim Glasnikom dokazuju nam broj preplatnika, koji se spram pretprošle godine povisio za oko 1500. Naša je skromna želja, da u ovoj novoj godini poraste broj preplatnika barem za toliko. — Da li je list pružio ono, što je članstvo očekivalo od njega, reći će nam anketa, koju ćemo raspisati u jednom od naših brojeva. Na taj način saznaćemo želje našeg članstva. Stvarne kritike do danas još nismo primili, pa ako bi se upravljali po onoj, ko šuti — odobrava, morali bi zaključivati da je list u skromnim prilikama mogućnosti zadovoljio široke redove naših preplatnika.

U društvenom gospodarstvu neka prevladuje načelo štedljivosti! Društveni odbor mora znati, da upravlja imovinom, koju je vlasništvo sviju i koja je bila sabrana s velikim žrtvama našeg članstva, koje u većini pristupa neimaju, od vlastitog rada životinjama. Braća blagajnici neka nastoje, da se organizacijski doprinose redovno uplaćuju, a članstvo neka bude svesno, da možemo napredovati vi.

samo radom sviju i radom svakoga za sve!

Kao što mora biti društveno tajanstvo uvek u tekućim poslovima govorito, tako mora društveno gospodarstvo svaki čas znati, kakav je materialni položaj društva. U pomoć dobrog gospodarstvu neka budu na raspolaganju društvena gospodarska veća, u koja privucite k saradnji i iskustvu na braću i sestre van odbora. Jaki gospodarski temelji jamstvo su svakom zdravom napretku.

Ne zaboravite posvetiti potrebnu i stalnu pozornost i van glavne skupštine živahnoj i uspešnoj

propagandi za sokolsku štampu!

Uz uredene gospodarske prilike je naša štampa najvažnije naše oružje, koje pobedonosno deluje na sve strane: među našim pripadnicima utvrđuje i unapređuje sokolsku svest, a među širokom javnošću širi smisao i razumevanje za našu sokolsku stvar. Raširenjem naše štampe dobivamo i nova novčana sredstva, koja nam omogućuju, da tehnički i sadržajno usavršavamo vlastite časopise. Podite s našim časopisom i s našom knjigom od muškarca do muškarca, od žene do žene, podite među naraštaj i decu te im dokažite, da imamo za svakoga nešto, za svakoga svoje! Sami uvereni o važnosti sokolske štampe, moći ćete uveravajući reći izdašno pomnožiti krug naših preplatnika.

Svi smo uvereni, da je delo u svakoj jedinici usmereno k stanovitim Zdravo!

U Ljubljani, 1. januara 1929.

Starostvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Viktor Murnik, načelnik.

Verujemo, da ova gorka, neće važiti za ovu jubilejnu godinu našeg Saveza, u koju ulazimo s najlepšim našima i željama za naše Sokolstvo.

Po Preradoviću »Stalna na tom svjetu samo mijena jest«, izmenili smo i mi malo vanjsko lice našeg lista, dodali neke nove rubrike, promenili malo imena starih, uvezli nova slova za naslove itd., jednom reći, ulili smo malo novog života u stari naš Sokolski Glasnik. U anketi, o kojoj smo već

uspjesima samo onda, ako vlada među pojedinim činiteljima bratski odnosa. Jednak odnosa mora vladati i među upravnim i tehničkim organima,

koji neka rade kao sastavni i bitni dečki harmoničke celine za opšti napredak svoga društva. U našim vežbaonicama i u društvenim prostorijama je rasprostrto široko polje našeg vaspitanog rada. Prednjački zborovi i prosvetni odbori neka se brinu za unapređenje vaspitanja sviju kategorija naših pripadnika; njihov rad neka bude smišljen i u skladu s bivstvom sokolske ideje, naročitu brigu pak neka svraćaju vaspitanju prednjaka, kod čega vam obećajemo svoju pomoć, u koliko će nam biti u danim prilikama najviše moguće. U vežbaonice i na letnje vežbaštva usredotočite svu svoju pozornost i brigu u telesno-vaspitnom i zdravstvenom pogledu, pa čete se naško uveriti, da su vam svi ti prostori pretesni radi rastućeg broja onih, koji idu da se okrepe na tom prizvoru sokolske moći i sokolskih vrlina!

Ne zaboravite posvetiti vanrednu pozornost sokolskoj disciplini, koja mora svakom pojedincu proći u meso i krv i koja nas odlikuje od sviju drugih organizacija. Bez discipline nema pravilnog sokolskog života! Svaki prekršaj discipline smatramo za najveći prestupak.

Tako pristupamo, svesni ispunjenih dužnosti, s ponosom i s velikom verom u našu budućnost

k desetogodišnjici opstanka Jugoslovenskog Sokolskog Saveza,

čiji smo veliki dužnici i njegovi oduševljeni pripadnici. Dužnici njegovi za to, jer nam je jedini on otkrio pravilno poimanje i stvarno izvajanje državnog i narodnog jedinstva i koji nas je jedini doveo do realnog slovenskog sokolskog društva i do istinitne slovenske uzajamnosti; oduševljeni pak pripadnici zato, jer znamo, da možemo samo sa Sokolstvom pošteno, iskreno i zato trajno služiti narodu i domovini!

Stojeći, tako pročišćeni i uređeni u sebi, na putu dela, žrtvovanja i naporu, u želji za napretkom sviju i za združenjem sviju u znaku sokolskog društva, moći ćemo se vedra čela i jašne duže odazvati pozivu braće Poljaka i Čehoslovačaka, da ih posetimo

u Poznanju i Plznu,

kad će naši saveznici u savezu »Slovenskog Sokolstva« u godini 1929. u našoj prisutnosti i s našom saradnjom pokazati svetu, kako duboke i bratske veze spajaju naših hrvatskih slovenskih sokolskih jugom — s našom domovinom!

Tako pročišćeni i uređeni u sebi, svesni smo svi ogromnosti zadaća i dužnosti, koje stoje pred nama radi činjenice, da želimo i moramo na

II. jugoslovenski svesokolski slet g. 1930. u Beograd,

kojemu će dati utakmicu za slovensko prvenstvo naročito značajno obeležje i koji mora uspeti u svakom pogledu, jer hoćemo i moramo za takav uspeh raditi svi!

Medu nama ne sme biti nikoga, koji ne bi preuzeo na sebe težinu odgovornosti u svesti, da je za izvođenje pobede sokolskih idealova svaki pojedinac neophodno potreban! Neprekidno neka nam odzvajaju u duši dve sokolske zapovedi. Prva: Izvršuj svesno svoje dužnosti! — I druga: Radi, kao da si sam na svetu!

govorili u današnjem uvodniku, reći ćemo sa svojim predložima u pogledu proširenja i uređivanja lista, a vi ćete nam svojim savetima i kritikom otkriti sve želje, koje su sigurno tako iskrene, kao i naše, da nam Sokolski Glasnik uz onaj pridjev »zvaničan«, postane i list »sokolske obitelji«.

Svaki naš dosadašnji preplatnik neka posveti u toku prvih 14 dana meseca januara jedan sat dnevno propagandi za »svoju« sokolski list.

I. prednjački tečaj za sokolske čete župe „Aleksa Šantića“ u Mostaru.

(Opis vidi na str. 6, stupcu IV.)

R. BICANIĆ (Bjelovar):

Optimizam.

»Ko samo donekle poznaje istoriju i tok ovoga sveta, taj sigurno znade, da nijedan narod, nijedan pokret ne može doći drukčije do konačne pobjede, nego vlastitom nutarnjom snagom.«

Karel Havliček-Borovsky.

Optimizam... Čudna i gorka reč danas. Pa i za naše sokolske prilike neobična.

Gospodarske prilike u sokolskoj organizaciji — to je već notorno. A drugde? — Samo nekoliko pitanja! Koliko procenata našeg naraštaja ostaje u članstvu — i vežba? Koliko stvarašno imamo redovnih vežbača? Konačno, od onih, koji su unatrag 10 godina bili u našem prednjačkom kadru — koliko ih sada uistinu radi. A od novih prednjaka, koji su polagali ispite unatrag tih 10 godina, koliki ih postoji vežba? Zašto se kod nas u mnogim društvima, nakon deset i više godina opstanka biraju u odbore društava ne Sokoli, nego »prijatelji« Sokolstva? U mnogo je naših društava »sokolsko vaspitanje« karikatura Sokolstva! Kolik je broj članstva naše organizacije, koji su Sokoli samo po tome, što plaćaju mesečno članarinu? A koliki niti toga ne čine? Gde je tu vežba za usavršavanje svih sposobnosti do krajnjih granica savršenstva?...

Nije dosta reći: nema discipline, nema svesti, nema volje za rad. Treba segnuti dublji razloga. Predaleko bi nas odvelo, da to sada ispitujemo. Općenito samo da spomenem: mi nismo znali često da shvatimo duh vremena i da ocenimo zadaču Sokolstva u današnjim, novim, prilikama. Ako kroz ovih 10 godina nismo uvek postigli ono, što smo hteli, to znači tek, da u konkretnom slučaju nismo uvek znali poći najboljim putem do cilja, i da nismo dovoljno kritički omerili našu snagu, potrebine za postignuće tog cilja, kada smo si odredivali cilj. Razlog je u našem, krvnjaču na nama samima. I onda, konačno — u našem je Sokolstvu bilo nedavno, a i danas toga još ima ovi: — mnogo nestvarnog, naduveognog, lažnog, frazerskog, nameštenog samoobmanjivanja, da ne rečem megalomanije. No, kao što će teška gospodarska i politička kriza da u našoj državi sve lažno, izveštano, što ne počiva na vlastitoj, nutarnjoj snazi, tako će teško prilike osloboditi Sokolstvo od himera. Zato sam optimist.

Ne varajmo se, temeljno pitanje je i ovde — večiti problem vrednosti. Da si prištimo razočaranju, da ne gradimo na iluzijama, i na »moralnim« clementima, reći ćemo otvoreno: u sokolskom pokretu radi svaki samo onoliko, koliko Sokolstvo predstavlja za njega stvarnu vrednost u izvesnom vremenu

napore, da nam bude lakše raditi. Disciplina će nam dati potrebnu elastičnost i čvrstoću organizacije. Uzmimo si za princip, da već jednom stvorenje odluke provodimo bez kritikovanja i rezervi do kraja. Prestanimo diskutovati o već stvorenim odlukama.

A pre svega — uklonimo ono, što ne valja, što nas razvodnjuje. I to bez smilovanja. Ne bojmo se, što ćemo spasti brojem. Ako učvrstimo temelje, narasti će broj već. Slažemo se, da velik deo krvide nose sokolski funkcioni. Uklonimo bez ikakvog obzira one sokolske funkcione, što zaseđe na grbaču pojedinih društava i svojim životom i delom kompromituju Sokolstvo u svom mestu. Ti nisu »neadoknadivici«. Svedimo na pravu meru uticaj onih, sitnih, lokalnih sokolskih vladalača raznih »priatelja« Sokolstva, koji — čast časnim iznimkama — smetaju one, koji bi hteli napred. Neka u sokolskim društima vode glavnu reč — Sokoli.

Isto tako izbrisimo iz naših redova društva, koja moramo samo umjet-

no podržavati. Niti oni imaju kačvu korist od Sokolstva, a još manje Sokolstvo od njih. To ide u nekim mestima tako daleko, da braća govore, da vežbaju za župu, ili za Savez, ili za pojedine funkcione, a ne za sebe.

Nije dosta jadikovati, ili konstatovati fakat, da smo zaostali (što nije ni čudo, kad se uzme u obzir u kakvim prilikama živimo) — pa čekati magični štapići, koji bi nas trgnuo sve razasute pojedince — napred.

Mi smo se već i krenuli. Gotovo identično gledanje na naš sokolski život od mnogih sokolskih radnika, koji nisu nikad ni razgovarali zajedno. Reči, kao: Sokolstvo ne može da očekuje ništa ni od kloga! Počinimo od sebe! Uzgoj pojedince... čišćenje... sitan rad... itd. znaci su gibanja, koje je već prilično jako. Tih pojedinaca je malo, — vrednost njihova sudiće se po delima.

Kritičko raspoloženje prvi je znak kretanja.

U tom pravcu napred!

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Brzojavni pozdravi župa ČOS za 1. decembar JSS.

Jugoslovenski Sokolski Savez priznaje prilikom proslave 10-godišnjice ujedinjenja našega naroda brzojavne pozdrave iz bratske čehoslovačke. Među ostalim nalazi se i brzojav bratske ČOS, koji glasi:

»S proslave Vašeg narodnog praznika šalje čehoslovačko Sokolstvo tople bratske pozdrave. Živilo jugoslovensko ujedinjenje, neka živi nosioč jedinstva, jugoslovensko Sokolstvo — ČOS.«

Duga je vrsta sviju brzojava, koji su došli iz čehoslovačkih sokolskih župa i društava, zato se moramo radi pomanjkanju prostora ograničiti samo na nabranje sviju župa, koje su se setile našeg slavlja. Sadržaj brzojava je kod sviju bez izuzetka tako srdaćan, kako može čestitati samo sokolski brat, koji stvarno bratski oseća s nama. Setile su nas se sokolske župe: Barakova (Praha), Blanicka (Vlašim), Brnska (Brno), Budečka (Kladno), Čižkova (Jičin), Denisova (Chlumec nad Cidlinou), Fügnerova (Mlada Boleslav), Hanacka (Kroměříž), Havlíčkova (Nemecky Brod), Husova (České Budějovice), Petra Chelčickeho (Slavkov pri Brnu), Jeronymova (Pisek), Ještědska (Turnov), Jungmanova (Praha), Komenskoho (Malenovice), Kralje Jiřího (Letovice), Kratochvílova (Prerov), Krkonoska (Jelenice), Krušnohorská (Most), Machalova (Brno), Masarykova (Bratislava), Miličová (Vyškov), Moravsko-slezska (Moravská Ostrava), Nitranska (Nitro), Olomoucka (Olomouc), Orlicka (Hradec Kralove), Palackeho (Frenštát), Pernštejnska (Tyšnov), Plzenska (Plzen), Podbořanská (Praha), Podkarpatska Rus (Mukačevo), Podkrkonoška (Nachod), Podřipska (Roudnice), Podtatrantska (Liptovský Sv. Mikuláš), Pohronská (Ban, Bystrica), Považská (Trenčín), Pražska (Praha), Prostějovska (Prostějov), Rakouska (Wien), Rakovnicka (Rakovnik), Rokycanova (Rokycany), Sladkovského (Louny), Slovacka (Břeclava), Podlipnega (Praha), Šumavská (Klatovy), Tešínska (Dobrava), Tyršova (Kolin), Východoslovenska (Vysoké Myto), Východoslovenska (Košice), Zahraniční (Praha) i Žižkova (Tabor).

Svim bratskim savezima, župama i društvima neka bude i na tom mestu izrečena bratska hvala za pozornost i srdične čestitke, koje su nam izrazile velike sokolske ideje, koja veže sve slovenske narode te ih uvek sve više i više približava jednoga k drugome pod gesmom: Vernost za vernost, krv za krv!

Sednica odbora ČOS u Pragu.

8. i 9. decembra održana je u Pragu zimska sednica odbora ČOS. Prisutno je bilo uz celokupno starešinstvo ČOS 98 delegata iz 52 župe, opravdala je svoj nedolazak župa Pohronjska. Nadalje su bili na sednici prisutni starosta brat Gangi i načelnik brat Dr. V. Murnik za JSS i starosta br. Zamyski, načelnik br. Fazanovic i načelnici s. Zamyska za Poljsko Sokolstvo.

Prvi dan su u glavnome bili kriptički proradeni svi izveštaji pojedinih funkcionera ČOS. Između ostalog bili su predloženi izveštaji o toku III. međusletskih utakmica, o pohodu Sokolstva u Slovačku, o proslavi 28. oktobra, o ekspediciji na pokrajinski slet JSS u Skoplje i Kosovo Polje, o obiteljskom časopisu »Jas«, koji će izlaziti i u g. 1929. u nemotjenom obliku. Nadalje bio je na dnevnom redu izveštaj o sabirnoj akciji za dom Sokolskog društva I. u Ljubljani na Taboru; akcija sama donela je ukupno oko 760.000 Kč. Najveće zanimanje pobio je izveštaj predsedništva, koji

je obradivao uz neka unutarnja i vanjska pitanja iz dnevnje politike. Među ostalim je predsedništvo izvestilo i o protestu na vladu radi podele jubilejnih odličja pojedinih telovežbačkim organizacijama od ministarstva za našrođno zdravlje, koje su bile razdeljene potpuno sa stranačkog vidika po predstniku Orlovstva, ministru Šrameku. U svim pitanjima je odbor potpuno odobrio dosadašnje odredbe i korake predsedništva i zaključio to pitanje jubilejnih odlikovanja dovesti na čast.

Gledom na prirede u g. 1929. odobreno je priredivanje pokrajinskog sleta ČOS u Plznu na dane Husove proslave. Na dnevnom redu bio je i svepoljski sokolski slet u Poznanju, kojemu će prisustvovati svih sokolski savezi većim poslanstvima. Uz to počiće ČOS i na federalativnu svečanost francuskih gimnasta u Cognac. Za g. 1930. predviđeni su sletovi u Hodoninu i Kladnu i velika ekspedicija čehoslovačkog Sokolstva na II. jugoslovenski svesokolski slet u Beograd.

Potpuno nova biće priredba naročitih međusletskih utakmica sokolskog naraštaja. Održće se na području Župe do župskog prvenstva, a u Pragu prirediće se za sve prvenstvene vrste župa zaključna utakmica.

Na večer bio je prireden u poslasti amsterdamskim takmičarima lep bratski sastanak i veče u velikoj dvorani Lucerna, gde su bili prisutni i za stupnici slovenskih sokolskih saveza.

Drugi dan t. j. u nedelju nastavljen je zborovanje te se najpre izabrala komisija za sastav listine za izbor u predsedništvo ČOS, koji će se izvršiti u proleće g. 1929. Iza toga sastavljena je komisija za prednjačke ispite. Odbor je odobrio pravila sokolskih kinematografa, koji su se udržili u poseban savez. Nadalje su odobrena nova uzorna župska pravila i načrt novog telovežbačkog odelja za žensku decu, o čemu će pasti konačna odluka u proleće na narednoj sednici odbora.

Proračun ČOS za godinu 1929. pokazuje izdatke u visini 1,605.000 Kč, od čega otpada više od polovice na telesno vaspitno delovanje. Članski doprinosi ostali su nemotjeni po 2 Kč na člana. Taj doprinos se deli ovakav: 1 Kč za prednjačke škole, 30 haliru za manjine, ostalo za upravu. Ozledni fond ostao je kod istih člana, rina, koje iznose po članu 2 Kč, za naraštaj 1 Kč, za decu 60 hal. godišnje. Dakako, da su kod toga i potpore različite. Iz Narodne zaklade bilo je posudeno nekim manjinskim društвima oko 148.000 Kč.

Odbor je odobrio osnivanje i izdavanje novog sokolskog časopisa, koji će nositi naslov »Sokolski ugađatelj«, a izdavaće ga pravstveni odbor ČOS svaki meseč. Nadalje je zaključeno, da se sokolski hotel u Pragu počne još za jedan sprat, jer dosadašnji prostori ne zadovoljavaju radi većeg broja sokolskih gostiju.

Vrlo važni bili su zaključci, koje će odbor doneo uz napeto očekivanje čitave čehoslovačke javnosti, o svetovalčavskim proslavama u Pragu u godini 1929. U to vreme kamo čehoslovački Orao prirediti svoj slet u Pragu. Odbor ČOS je zaključio, da će učestvovati samo onim proslavama, koje će biti u skladu sa sokolskim načelima. Ako pak će se Sokolstvo onemogućiti učestvovanje iz-bilo kojih razloga, političkih, stranačkih ili kulturno-borbenih, poći će Sokolstvo svojim putem. Ujedno je proglašio odbor ČOS, da neće učestvovati ČOS nijednoj proslavi, koju bi priredila češka puška stranka ili Orlovstvo.

Sa sednice bio je poslan pozdrav bolesnom starosti br. dr. Scheineru, koji je unatoč svoje bolesti obećao, da će ostati starosta i u budućnosti. Na isti način setio se odbor pozdravom i bolesnom načelniku br. Vaničku.

Protest ČOS na vladu ČSR.

Vlada ČSR osnovala je za proslavu desetogodišnjice opstanka republike naročito jubilejno odličje za sve one, koji su se odlikovali svojim radom na polju telesnog vaspitanja. Ova odličja podjeljuju ministarstvo za našrođno zdravlje po posebnom redu i pravilniku. Sadašnji ministar za tu struku je dr. Šramek, predsednik čehoslovačkog Orlovstva. Pri odlikovanju prilikom desetogodišnjice kršćane su odredbe dotičnog pravilnika te su bili odlikovani i pojedinci iz orlovske redova, koji nemaju ni najmanjih prava na to. Čim su bila odlikovanja objavljena pojavio se medu svim čehoslovačkim telovežbačkim organizacijama, naročito među Sokolstvom i Radičkim telovežbačkim jedinicama jak otpor protiv načina, kako se postupalo. Predsedništvo ČSR smatra je za potrebno, da uputi na predsedništvo vlade protest čitavog Sokolstva protiv uvlakivanja strančarstva i prislanosti kod podjeljivanja sličnih državnih odličja.

Protest ČOS bio je objavljen u svim većim praskim listovima te se mu je u ogromnoj većini priključila i sva čehoslovačka javnost osim predstnika Lidove Strane. Iz njega pouznamo, da je Sokolstvo već za vremena spremalo osnovne temelje za vaspitanje naroda u samostalnoj Čehoslovačkoj i to protiv volje Austro-Ugarske, koja je ometala sokolski rad svim silama, za vreme rata ga je čak raspustila, što ali nije smetalo sokolske radnike, da ne bi tiho radili dalje na utrnom putu. Svi uslovi Sokolstva za odličja bili su ispunjeni. Nije pak svejedno, kako se nadalje postupalo. Odlikovalo se velikim odličjem ljudi, koji su nikad ni videli kakve Olimpijade, a kamo li pobedili na njoj. ČOS odlikovanja je samo kao organizaciju, međutim se istom cenom tretilo čak i pojedine orlovske župe, koje sigurno ne dostižu svojim telesnom vaspitnim radom čitavo čehoslovačko Sokolstvo. Predsedništvo ČSR upućuje zato na vladu najostriji protest i očekuje odgovor, našto će zaključivati, što će učiniti sa podjeljenim odličjima, ako se ne uspostavi u tom pitanju red pravednosti i stoga nepristranost.

Koliko nam je poznato, vlada ČSR o tom protestu još nije zaključivala te je Sokolstvo za jedanput zauzevao stav, da se počeka na odgovor.

Novogodišnja poslanica ČOS društvinama.

Kao svake godine, tako je i ove razasalo predsedništvo ČOS na sve župe i društva svoju novogodišnju poslanicu, koja će se pročitati na svim društvenim i župskim glavnim skupštinama. U njoj se upozorava članstvo na lep razvoj sokolske organizacije u poslednjoj godini i na krasne uspehe III. međusletskih utakmica. Nastavljeno je spominjanje naraštajske međusletiske utakmice g. 1929. i veliki pokrajinski slet ČOS u Plznu. Članstvo se poziva k složnom radu za Sokolstvo, republiku i narod u duhu naprednosti, prave demokracije i socijalne pravednosti. Zadaća sokolskog bratstva i sestrinstva je, da se ukloni socialna nepravednost i da dodu svu članovi jednog naroda u istoj meri do blagostanja duševnog i materijalnog. Zato je potrebno da svu rade tako, da će se sve više i više osećati sokolski upliv na javan život, koji bi se s vremenom sasvim posokolio. To je velika zadaća, koju mora Sokolstvo izvesti lagano do kraja. Iako je cilj još daleko, ne sme se ni za korak natrag, put mora ići uvek samo napred u duhu Tyrša i Fügnera. Kod toga neka se svatko seti velikih Tyrševih reči: »Što narod nije izvršio, niko nije izvršio; što se nije dogodilo po narodu, uopšte se nije dogodilo.«

Prednjačke škole ČOS u g. 1929.

U Tyrševom domu u Pragu priredje ČOS u godini 1929. slediće prednjačke škole: od 6. do 19. januara — prva 14 dnevna škola članova; od 20. januara do 2. februara — druga 14 dnevna škola članova; od 3. do 16. februara — treća 14 dnevna škola članova; od 24. februara do 9. marta — prva 14 dnevna škola članica; od 10. do 23. marta — druga 14 dnevna škola članica; od 24. marta do 6. aprila — škola za prednjačke naraštaja; od 14. do 27. aprila — treća 14 dnevna škola članica; od 28. aprila do 11. maja — prolećna škola članica (laka atletika, igre, plivanje, taborovanje); od 19. maja do 29. juna — 6 sedmična škola članova; od 30. juna do 13. jula — letna škola članova; od 21. jula do 31. augusta — 6 sedmična škola članica; od 22. septembra do 5. oktobra — četvrtu 14 dnevna škola članova; od 6. do 9. oktobra — petu 14 dnevna škola članova; od 27. oktobra do 9. novembra — šetvrtu 14 dnevna škola članica; od 10. do 23. novembra — petu 14 dnevna škola članica; od 1. do 27. decembra — trošestmična škola članova.

Naš varšavski poslanik br. A. Zamyskome, starosti Poljskog Sokolstva.

Prilikom državnog praznika Jugoslavije uputio je br. Adam Zamyski našem varšavskom poslaniku g. Milankoviću telegrafiskim putem čestitku sa svoga imanja u Kozlovki. Nato je od g. poslanika primio ovo zahvalno pismo:

Gospodinu Adamu grofu Zamyskome, starosti Saveza Poljskih Sokola.

Vama i dragom Savezu naše rođene braće kličemo iz čitavog sreća

MILOŠ VOLK (Šoštanj):

„Razočaranja.“

Predvojna in povojna doba stadi velikih razočaranja, ne samo u Šoštanju, ampak v vseh društvin in organizacijah.

Dodata hočem k članku »Viši in niži« od br. V. Bogičevića iz Tuzle, ki je izšel v 22. številki »Sokolske Glasnik«, samo še nekaj primerov za Sokole, da vidim pogreške po društvinah.

V predvojni dobi mi poznalo Šoštanje nobene razlike med »višjim in nižjim«.

In tej dobi je vladala v društvinah medsebojno tekmovalo v delovanju in stremljienju za procvit in napredok.

Sedaj imenovani »nižji« so služili ta-

krat le kol navidezni »funkcionari« in to zaradi tega, da so mogli sedaj nazvani »višji«, ki so bili po pretežni včini državni nameščenci avstrijske vlade, v društvin nemoteno delovati v bratski slogi za procvit društva. Šoštanje vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

Sokolske vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

Sokolski vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

Sokolski vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

Sokolski vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

Sokolski vrste so bile čiste in polne dobrobiti in neutralnosti vokativi.

</div

IZ ŽIVOTA I SVETA

Nepravilno poimanje Sokolstva.

Nedavno sam čitao u nekom radnikom časopisu oštar napadaj na Sokolstvo. Povod za taj napadaj dao je neki član jednog našeg sokol. društva iz sledećih razloga: Dotični brat bio je član neke stručne organizacije, budući ali nije uredio dužne organizacijske doprinose, isključila ga je organizacija, našto je on odgovorio, da je bilo isključenje nepotrebno, jer već odavna nije član te organizacije. Napisao je: Soko sum!

Spomenuti radnički list izvodi iz toga napadaj na Sokolstvo, tobože, da je protisocialno i protiradničko, jer zabranjuje članstvu pristup u stručne radničke organizacije.

Ni jedno, ni drugo nije pravilno. Ako je spomenuti brat pristupio k stručnoj organizaciji, morao bi kao Soko izvršiti sve dužnosti, koje zahteva od njega takva organizacija. Ako pak je stručna organizacija zaplivala u politiku, koja je protivna njegovim načelima, morao bi najaviti svoj istup i otvoreno reći, zašto istupa. Svuda mora resiti Sokola iskrenost i muževnost. Sakrivati neispunjavanje svojih dužnosti spram stručne organizacije za Sokolstvo — nije sokolski, jer Sokolstvo ne zabranjuje nijednom svom članu saradivanje u onim stručnim ili političkim organizacijama, koje nisu suprotne sokolskim načelima. K orga-

nizacijama, koje su protivne sokolskim načelima, pa Soko ne pristupa.

Kongres sportskih lekara u Pragu.

Zdravstveni savet svesportske organizacije priredio je 8. decembra 1928 u Pragu kongres čehoslovačkih sportskih lekara.

Učešća na njemu uzeo je vrlo velik broj lekara, priznatih stručnjaka i velik broj članova sportskih organizacija. Među ostalim lekarima predavao je i poznati sokolski radnik brat prof. Dr. Weigner: »O telesnom vaspitanju«, i prikazao veliko značenje sistemskega telesnog vaspitanja za sport i štetan upliv preterivanja na čoveće telo. Kod debate se naročito naglašalo, da je sokolska organizacija već godine 1907. uvela lekarsku pregledbu i nadzor u vežbaonicama i pravo lekarske zabrane vežbaču telovežbe ili utakmice, ako lekari utvrde, da je to vežbaču na štetu.

Kongres je dokazao, da i širi sportski krugovi uvidaju značenje lekarskog nadzora nad telesnim vaspitanjem, koje lako doneše mnogo dobra, ako se ga gaji pravilno, a lako i mnogo štete, ako se prekorače grane, do kojih lako dode pojedinac bez štete po svoje zdravlje. To nam je opet dokaz, da smo na pravom putu s našim lekarskim odsecima, koji su od ogromne važnosti po naše telesno vaspitanje.

II jugoslovenski sveščani sokolski slet god. 1930. u Beogradu.

Napred, vitezi!

U Sokolstvu je moć i budućnost Slovenstva.

Delo, red i disciplina!

Gleso našeg II. sleta.

Prvo pokusno pitanje, na koje bi morale odgovoriti sve župe, nije zaključeno, jer tri župe nisu još do danas posale odgovor, premda je bio rok za odgovore postavljen do 15. novembra 1928. Usprkos tome imamo prijava za proste vežbe: članova 2764, članica 1134, muškog naraštaja 2286, ženskog naraštaja 1505; za povorku u svečanim odorama: članova 2938, članica 374, muškog naraštaja 1183, ženskog naraštaja 834. Značajno je, da ukupan broj sviju prijavljenih kategorija vežbajućih nadmašuje ukupan broj sviju prijavljenih za povorku u svečanim odorama za 2360 lica.

Sigurno će se ovi brojevi povisiti, kad stignu prijave od triju župa, koje još nisu odgovorile, a koje su doista jake i po broju vežbajućih i po broju odora. Po tome, što znamo danas i što je bilo potrebno da utvrdimo već sada, možemo računati na 5000 vežbaonika prostih vežbi i obzirom na taj broj može se odmah pristupiti rešavanju pitanja izbora i izgradnje sletišta u Beogradu, što je neophodno potrebno radi sastava sletskog proračuna, pravovremenog početka i svršavanja sletišta i radi drugih pitanja, koja su u vezi sa sletom i kojih se moraju odmah latiti pojedini sletski odseci, da ih za vreme reše (nastamba, saobraćaj, prehrana).

Kod sokolske prirede u ovakvom velikom slogu nije pripreman rad ni-

kad prera, a može biti uvek prekasni. Ako ne počnemo odmah sa sistematskim radom i osobito sa organizacijom materialnog pitanja, ko neka onda preuzeme odgovornost za uspeh sleta?

Najpre: ne naslanjam se na ništa, već samo na sebe! Zato moramo mi u sebi i iz sebe stvoriti sve uslove, koje uspeh sleta traži od nas. Jer ako nema volje za rad i za žrtve među nama, nema je nigde i bolje je slet ne održati, nego broditi u nezvrsnosti i graditi nešto velikoga na — pesak!

Zaključeno je osnivanje garancijskog fonda, i to tako, da uplati svaki član u svaku članicu u taj fond do 1. marta o. g. po 10 Din, a do 1. marta 1930 po 10 Din. O tome su sve bratske župe već dobile uputstva pa je njihova dužnost, da obaveste svoja društva, što mogu najlaže učiniti na društvenim glavnim skupštinama tokom meseča januara župski izaslanici. O svrši garancijskog fonda mora biti svaki pojedinačno tačno upućen. Ne zaboravite na to!

U ostalom ja vas svoj upozoravam na prvi poziv starešinstva JSS, koji je oštampan u 22. broju Sokolskog Glasnika od 15. novembra i u 23. broju od 1. decembra 1928 i na svoj članak u istom (23.) broju. Tome nemam ništa da dodam danas. Treba samo, da predem od reći k delu. A to odmah danas, sutra će biti već dockano!

Napred, vitezi! Sokoli, napred!

E. Gangl.

KRATKE VESTI

Dobrotvor. U Šapcu umro je lekar dr. Mihailo Petrović, šef odeljenja šabačke okružne bolnice, koji je ostavio bratskom sokolskom društvu u Šapcu 5000 Din za podizanje Sokolskog doma.

Ljubljanski Sokol (matica) predio je 22. decembra p. g. u svojoj vežbaonici sokolskoj deci vrlo lepo uspešno veselje sa glasbom, deklamacijama i ugošćenjem.

Umro je 18. decembra p. g. u Ljubljani brat Ivan Pečlenik, star 51 godinu, dugogodišnji član Ljubljanskog Sokola, koji je ostavio nekolikočini sokolskih društava 25.000 Din. Kao državni činovnik morao je živeti vrlo skromno, da je skupio toliku svotu u korist naših društava.

Brat Matko Kante, član Sokolskog društva Ljubljana I. (Tabor), umro je 21. decembra pr. g. star 72 godine. Bio je osnivač Sokola u Sežani (sada Italija); kad su naše krajeve na Krasu zauzeli Talijani, doselio se kao sreski školski nadzornik u Ljubljani, gde je proživeo zadnje tri godine u penziji.

»SOKOLSKI GLASNIK«

Sednica odbora Jugoslovenskog Sokolskog Saveza

11. decembra 1928. u Ljubljani.

U nedelju 16. decembra t. g. održana je sednica odbora JSS u prostorijama Ljubljanskog Sokola.

Starosta brat Gangl utvrđuje na temelju pravila pravovaljanost, budući su prisutne sve župe, jedino je župa Užice ispričala svoj nedolazak i otvara iskrenim pozdravnim govorom sednicu odbora JSS. S naročitim radošću bili su primljeni bratski pozdravi odbora ČOS, koje je isporučio brat starosta zboru. Svoj govor zaključio je molbom, da budu svi zastupnici u svojim govorima i raspravama stvari.

Iza toga prošlo se odmah na izveštaje odseka JSS. Prvi je izvestio odbor, tajnik br. dr. Riko Fux.

Izveštaj statističara.

Tom važnom sokolskom poslu, koji zovemo statistika posvećuje se još uvek u mnogim našim jedinicama pre malo pažnje. Ta statistika je ona, koja nam kaže koliko nas ima i kako se razvija naša organizacija. Iz tačne statistike može se tačno razabrati svakog, pa i najmanje napredovanje, a i eventualno nazadovanje u našim redovima. Unatoč svemu opomenu, još nije prestalo omalovažavanje statistike. Velikih statističkih iskaza po stanju od 31. XII. 1926., još nismo primili od 8 župa, iako su od onda prošle već 2 godine. Danas je mnogo društvo, koje je u ono vreme još postojalo brisanu, pa se pitamo, kako će ove župe dobiti tačna podatke za ono vreme? Kako ćemo mi sastaviti statistiku za godinu 1926.? A ako ju sastavimo, hoće li biti takva statistika tačna?

Male statističke iskaze za ovogodišnji kalendari primili smo po stanju od 30. VI. 1928. od 435 jedinica koliko ih broji naš Savez, u pravilnom roku t. j. do 20. VIII. 1928. samo od 66 društava. Urgirali smo i čekali do poslednjeg trenutka, dok smo ih teškom mukom skupili 374 komada. Pa i iz ove nepotpune, prema tome netačne statistike razabiremo, da smo brojčano u prošloj godini porasli, iako je 9 društava manje učlanjenih, nego što ih je bilo pre. Više je ove godine spram prošle:

Članova 1267 (35.830 — 37.097); članica .6 (8.791 — 8.797); muškog naraštaja 807 (6.892 — 7.699); ženskog naraštaja 420 (3.917 — 4.337); muške dece 1118 (7.538 — 8.656) i ženske dece 1023 (6055 — 7.088), dakle porast svih pripadnika zajedno iznosi 4641. Kod toga moramo naglasiti da se postotak vežbajućih članstva, iako malo, a ono ipak smanjio.

Članova 1267 (35.830 — 37.097); članica .6 (8.791 — 8.797); muškog naraštaja 807 (6.892 — 7.699); ženskog naraštaja 420 (3.917 — 4.337); muške dece 1118 (7.538 — 8.656) i ženske dece 1023 (6055 — 7.088), dakle porast svih pripadnika zajedno iznosi 4641. Kod toga moramo naglasiti da se postotak vežbajućih članstva, iako malo, a ono ipak smanjio.

Unapredili smo na drugoj strani naše odnošaje sa braćom Čehoslovacima, koji su bili uvek najsrađniji, a isto tako s braćom Poljacima, s kojima nas veže bratsko saradivanje, koje će, nadamo se još više utvrditi prilikom sleta u Poznanju.

Jugoslovenski Sokolski Savez učestvovao je svojom vrstom na Olimpijadi u Amsterdamu, postigao tamo prekrasne uspehe i časno zastupao naš narod u inostranstvu. Braći, koja su zastupala JSS kod te-utakmice neka je i ovde izrečena bratska hvala.

Što se tiče našeg unutarnjeg delovanja sa bugarskim Junacima. I u tom pogledu smo učinili sve, što je bilo u našoj moći i verovali, da će doći do povoljnog rešenja. Dogodilo se ali drugačije — ne po našoj krvidi i protiv naše volje, tako da sada i to pitanje leži na mrtvoj tački, prepušteno vremenu, da izleći tu ranu.

Unapredili smo na drugoj strani naše odnošaje sa braćom Čehoslovacima, koji su bili uvek najsrađniji, a isto tako s braćom Poljacima, s kojima nas veže bratsko saradivanje, koje će, nadamo se još više utvrditi prilikom sleta u Poznanju.

Radi čestih odjava nedavno osnovanih društava prepričamo vam, da se obazirete na upute u članiku »Gde i kako da osnivamo nova sokolska društva«, koje je objavio Sokolski Kalendar za godinu 1928.

Uredenog katastra nemaju do danas još 32 društva. Za tačno poslovanje i da dote što više naših sokolskih funkcionera u što uže medusobno odnosa i dodir, odlučili smo, da sazovemo sastanke sokolskih funkcionera iz više župa. U prošloj godini održana su dva takva sastanka u Laškom i Osijeku, koji su svršili s vrlo dobrim uspehom i pozdravljeni od svih prijatelja. To nam je dokaz da smo na pravom putu, pa ćemo zato nastaviti s takvim sastancima. Želimo, da na te sastanke dolu u što većem broju i funkcioneri društava.

Jedno opažamo u čitavoj našoj organizaciji i u tome se slažemo svi, da nam manjka u našem Sokolstvu dobro i sposobnih prednjaka, da je radi toga sokolsko vaspitanje našeg članstva manjkavo, da nema sokolske svesti i da iz svega toga sasvim naravno proizlazi nepotpuno izvršavanje sokolskih dužnosti naročito među našim funkcionerima, što naročito osećamo u finansijskom pogledu. Sve te tačke tako su usko vezane medusobno, da lako rečemo, da se činjavaju temeljni program našeg budućeg rada, jer nam jasno pokazuju sve manjkavosti naše organizacije i pokazuju put po kojem možemo dospeti do potpunog uspeha.

Stojimo pred II. jugoslovenskim svesokolskim sletom u Beogradu, koji će zahtevati od našeg Sokolstva mnogo priprema, mnogo žrtava i mnogo rada. Upravljajmo čitav taj rad tako, da ćemo postići trajne uspehe.

Za vaspitanje dobrih prednjaka, unapređenje sokolskog vaspitanja članstva, naročito pak naraštaja i dece, mora naša organizacija uložiti sve svoje sile u moralnom i finansijskom pogledu.

Teške političke borbe u našoj državi stavile su i Sokolstvo na iskušenje i moramo priznati, da smo se odrežali dobro. Proslava 1. decembra u ovoj godini dokazuje nam, da poznati Sokolstvo samo svoj narod i svoju državu i da smo danas jedina pozitivno

stvarajuća sila našeg naroda, koja teži za jedinim ciljem: sretan i jak narod u jakoj samostalnoj državi. Naš rad imati dubok odziv među narodom, suđimo po tome, što dolaze u naše ređe dove i oni, koji su do sada stajali po strani. U tom smislu krepko napred. Zdravo!

Društvo je isveštaj podao je statističar JSS br. Janko Milost.

Izveštaj statističara.

Tom važnom sokolskom poslu, koji zovemo statistika posvećuje se još uvek u mnogim našim jedinicama pre malo pažnje. Ta statistika je ona, koja nam kaže koliko nas ima i kako se razvija naša organizacija. Iz tačne statistike može se tačno razabrati svakog, pa i najmanje napredovanje, a i eventualno nazadovanje u našim redovima. Unatoč svemu opomenu, još nije prestalo omalovažavanje statistike. Velikih statističkih iskaza po stanju od 31. XII. 1926., još nismo primili od 8 župa, iako su od onda prošle već 2 godine. Danas je mnogo društvo, koje je u ono vreme još postojalo brisanu, pa se pitamo, kako će ove župe dobiti tačna podatke za ono vreme? Kako ćemo mi sastaviti statistiku za godinu 1926.? A ako ju sastavimo, hoće li biti takva statistika tačna?

Male statističke iskaze za ovogodišnji kalendari primili smo po stanju od 30. VI. 1928. od 435 jedinica koliko ih broji naš Savez, u pravilnom roku t. j. do 20. VIII. 1928. samo od 66 društava. Urgirali smo i čekali do poslednjeg trenutka, dok smo ih teškom mukom skupili 374 komada. Pa i iz ove nepotpune, prema tome netačne statistike razabiremo, da smo brojčano u prošloj godini porasli, iako je 9 društava manje učlanjenih, nego što ih je bilo pre. Više je ove godine spram prošle:

Članova 1267 (35.830 — 37.097); članica .6 (8.791 — 8.797); muškog naraštaja 807 (6.892 — 7.699); ženskog naraštaja 420 (3.917 — 4.337); muške dece 1118 (7.538 — 8.656) i ženske dece 1023 (6055 — 7.088), dakle porast svih pripadnika zajedno iznosi 4641. Kod toga moramo naglasiti da se postotak vežbajućih članstva, iako malo, a ono ipak smanjio.

Položaj ozlednog fonda je danas čvrst i solidan. Ako igde, a ono u toj sokolsko-socialnoj ustanovi obistinjuje se poslovica zrno do zrna pogača, kašem do kamenja palača, u slozi je moć. Svesni smo, da je organizacija sprečila i utrila mnogu suzu i da je smanjila mnogo bol subraće svoje. Ni je ali mogla sprečiti sudbinu, koja je pogodila dvojicu naših najboljih, brata Bogdana Kouteke iz Pančeva i

IZ STAREŠINSTVA JSS

Savezna prosvetna škola.

Svim bratskim župama razasla je savezna okružnica u predmetu Savezne prosvetne škole, a glasi ovako:

Bratsko starešinstvo!

Na IX. glavnoj skupštini JSS u Kragujevcu bilo je zaključeno, da predi Savez u tekućoj poslovnoj godini Prosvetnu školu. Cilj te škole bi bio, da se dade — na temelju razmatranja rezultata i temeljite kritike dosadašnjeg rada u prvih deset godina opstanka JSS — smer promišljenoj i sistemske akciji i metodi sokolskog rada u budućnosti.

Starešinstvo JSS zaključilo je na predlog savezognog PO, da će se održati savezna prosvetna škola od 20. do 27. januara 1929. u Ljubljani.

Starešinstvo JSS poziva u tu školu iz svake župe braću, koja su naveđena na priloženom spisku. Ako iz pojedinih župa ne mogu doći u školu sva na spisku navedena braća, mora poslati svaka župa barem jednoga od njih. Troškove za vožnju, prenošte i prehranu snosi svaka župa za svoje učesnike. Starešinstvo JSS nastojaće, da bude život braće u Ljubljani što jeftiniji. Svaka župa se brine za dozvane one braće, koji će doći u školu. U slučaju potrebe će intervenirati starešinstvo JSS.

Sve župe neka jave starešinstvu JSS najkasnije do 8. januara 1929 (to je poslednji rok!) imena braće, koja će doći u Prosvetnu školu.

Za I. saveznu Prosvetnu školu određeni su sledeći referati, referenti i koreferenti. (Ako koji od određenih referenata ne može doći u školu, preuzima njegov referat onaj brat iz dočne župe, koji će doći u školu.)

Zdravo!

J. Jeras, predsednik PO JSS.

E. Gangl, starosta.

Dr. R. Fux, tajnik.

Glavne skupštine društava.

U mesecu januaru održavaju se glavne skupštine društava. Župski izaslanici neka prisustvuju svim društvenim skupštinama, da upoznaju tamo težnje našega članstva, upoznaju sa svim prilikama u društvinama i obratno izreku članstvu želje centralnih organizacija te ga pouče o položaju u Sokolstvu. Župski izaslanici neka budu tačno upućeni u položaj u župi i u Sokolstvu. Neka ne budu župski zastupnici na glavnim skupštinama društava samo zato da ispunе formalnost, već neka budu doista na korist čitavom Sokolstvu. Župski izaslanici neka se tom prilikom upoznaju sa odbornicima društva, neka pregledaju čitavo poslovanje, kude, što je nepravilno i krivo, hvale, što je dobro i korisno. Društva opet na drugoj strani neka uzmuh u obzir prisustovanje župskih izaslanika na njihovim glavnim godišnjim skupštinama.

To apostolovanje župskih poverenika je vezano uz mnogo žrtava pojedinaca, koji moraju često putovati u zimi, kiši, snegu i blatu čitavate sate pa čak i dane daleko. Društva moraju tačno i dobro pripremiti glavnu skupštinu, da neće biti trud župskog izaslanika užaludan. Odbor neka se brine pre svega za tačne izveštaje odbornika i što brojnije učestvovanje svega članstva. Skupština neka ne bude samo savsim formalno izvršenje sviju propisanih tačaka, skupština neka bude ujedno i prijateljski sastanak članstva, koje neka se porazgovori o svim dnevnim pitanjima, jednom reći o svim težnjama Sokolstva. Sve neka se izvrši bratski, sokolski. Ličnih sporova ne unosite na glavne skupštine!

Držite se naročito sledećih uputa:

1. Pročitajte svuda članstvu novo godišnju poslanicu JSS.

2. U svim izveštajima neka se prikazuje život društva takvim, kakav je doista bio. Ne ulepšavajte, ne pretežite! Recite, što je bilo dobro, a što slabu, što je uzrok eventualnom zaostatku u radu, kako podupire gradanstvo naše težnje i nastojanje, što rade protivnici itd. Neka vas ne zadovoljava samo ono suhoporno izveštavanje i nabranjanje, koliko članova ima dru-

štvo, koliko je bilo primljeno i poslano dopisa, koliko je bilo sednica itd.

3. Članski sastanak za sastav kandidacione liste za odbor društva sazovite pre skupštine. Dogovorite se tačno o kandidatima za narednu godinu. Tu neka ne vlasti lično neprijateljstvo ili prijateljstvo, ni položaj te ilili one osobe, merodavno neka vam bude jedino — je li kandidat Sokol, čovek, koji hoće raditi za društvo i voditi ga po pravim sokolskim putevima.

4. Posvetite svu pozornost gospodarstvu društva, zahtevajte tačne obraćene i proraćene od odbornika, a i od članstva, da ispunjava savesno svoje finansijske obaveze spram društva i organizacije.

5. Posvetite svu pozornost poslovanju društva i njegovih odbornika. Ko preuzeme odborničko mesto u odboru, neka ga u redu i vrši. Birajte u odbor braću i sestre, koji žele raditi, a ne takve, kojima je samo do reprezentacije.

6. Lične sporove uredite bratski i sokolski! Politiku ne unosite u Sokolstvo!

7. Odbornici društva neka izrade sive izveštaje dvojno, tako da može kopiju preuzeti prisutni izaslanik župe. Izveštaje sa glavnih skupština društava ne šaljite Savezu, već same svoj župi.

Društvene glavne skupštine neka znače početak novog rada u svim našim jedinicama. Neka znače obraćen sa prošlošću i račun sa budućnošću, koja mora biti sokolski i puna novog, zdravog života.

Neka ne ostanu brojni pozivi u predmetu naše štampe bez uspeha — učinimo barem u novoj godini nekoliko više.

Župa i pojedinaca sa kojima sam bliže saradivao u Sokolstvu dobio sam i naročite poklone.

Sve te sokolske čestitke ispunile su me iskrenom radošću jer je u njima izraženo priznanje za moj sokolski rad, za koji mi je vezivao uvek jedino osećaj dužnosti.

Nisam u stanju da pojedinačno odgovorim na sve pozdrave i čestitke, molim da ovim prime sve bratske župe, društva, braća i sestre moju najiskreniju zahvalnost sa željom, da naše Sokolstvo predanim radom pojedincima stvara solidnu osnovicu za dobro naroda, države i Slovenstva.

Miroslav Vojinović, zamenik načelnika JSS.

DR. RIKO FUX (Ljubljana):

Na posao za sokolsku štampu.

Sokolska štampa i sokolska knjiga služe pre svega širenju i unapređenju sokolske ideje u Sokolstvu samom, a i kod ostalih pripadnika našega naroda. Zato mora biti dužnost, a i glavna zadaća svakom Sokolu, da nastoji našu štampu rasipiti medu najšire slojeve našeg naroda. U tom pogledu se već mnogo govorilo na raznim sednicama i skupštinama, mnogo se već pisalo u našim časopisima i okružnicama, ali učinilo se vrlo malo, iako bežežimo u poslednjoj godini malen napredak.

Jugoslovenski Sokolski Savez izdaje sada kao svoj zvaničan list »Sokolski Glasnik«, a za tehnička pitanja »Prendjak«. U godini 1929. preuzeće još i naraštajski list »Sokolić« i list za decu »Naša Radost«. Geslo svakog Sokola moralno bi bilo:

U svaku sokolsku obitelj sokolski list!

Osnujte u svim sokolskim društvinama propagandne odseke za raširenje sokolske štampe i knjige; u većim društvinama podelite mesto u više delova, odrediti agitacijske dvojke, podite od člana do člana, od kuće do kuće, od osobe do osobe. Uplišite na vežbanstvo s nagovorima pred vratima, na ostalo članstvo s nagovorima prilikom glavnih godišnjih skupština društava itd. Svi članovi društvenih i župskih starešinstava i tehničkih odbora i zborova morali bi biti preplaćeni na oba zvanična lista, jer se onda ne bi dogadalo, da pojedini članovi, a često i čitava starešinstva nisu informirana o tome, što se događa u sokolskoj organizaciji. Osobna agitacija je najbolje sredstvo za raširenje naših listova.

Tamo, gde je to moguće, osnujte sokolske čitaonice, u kojima moraju biti uvek na raspolaganju svii sokolski časopisi. Važno je i pazite na to, da dodojte sokolski časopisi u sve javne čitaonice, kavane, gostionice itd., kuda zalazi naš članstvo. Isto važi i za sokolsku knjigu. Kao i časopise, nastojte proširiti i sokolske knjige. Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva u našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tогa ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tогa ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tогa ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tогa ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društvo bi moralno pribaviti barem jedan veći oglas godišnje za »Sokolski Glasnik«. U prethodnoj godini neka su se društva u tom pogledu potrudila, čime im je bilo omogućeno s provizijom, koja im priznaje da pribavljaju naši časopisi.

Podvostručimo broj pretplatnika u novoj godini i učinili smo mnogo za raširenje Sokolstva našoj državi. S time, ako podvostručimo broj pretplatnika sokolskih časopisa, pomažemo im i materijalno, jer ih stavljamo na čvršću finansijsku podlogu te im na taj način pomažemo, da se rašire i opsegom i sadržajem. — Kod tога ne zaboravite na skupljanje oglasa za naše časopise. Svako društ

ski razgovor. Način proslave, nedati se pokolebiti ni dnevnim političkim dogodajima, ni dogodajima toga dana i večeri, puna dvorana — pokazali su da je sokolsko društvo I. — na svom sokolskom frontu — ostalo pobednik. D. M. Bogunović.

PROSLAVA 1. DECEMBRA U BREGANI.

Sokolsko društvo u Bregani proslavilo je 1. decembar kao Sokolski praznik uz poziv sveukupnog članstva prema mesnim prilikama na sledeći način: Brat starčina P. Rajčević u svom pozdravnom govoru naglasio je značenje 1. decembra kao dan narodnog Ujedinjenja, te pozdravivši prisutnog župskog prosvetara brata Dušana M. Bogunovića, predaje reč društvenom prosvetaru bratu Ždenku Dolinaru, koji je održao naučno-istorijsko predavanje o Ujedinjenju Srba, Hrvata i Slovenaca, t. j. o postanku naše države. Zatim je sledilo predavanje brata D. M. Bogunovića, prosvetara župe o tumačenju i značenju deklaracije na Kosovu polju, koje je članstvo sa zanimanjem pratilo, dokazavši da je svesno svoje Sokolske ideje. Tijeme je društvo udovoljilo nalogu starčinstva JSS proslavivši ovaj sokolski dan gornjim načinom.

F. K.—n.

PROSLAVA 1. DECEMBRA U NOVOJ GRADISI.

Sokolsko društvo u Novoj Gradiški proslavilo je Sokolski praznik na rodni i državni jedinstvu, na vrlo svečan način.

Do podne je bila zaščeta novog članstva.

Na veče je održana svečana akademija, koju je otvorio lepim proslavom starosta br. Dragutin Retl, pozivajući Sokole, da od sada ulože još više energije i samopregora u sokolski posao, kako bismo zadovoljniji sa sobom i svojim uspesima, dočekali dva desetogodišnjica državnog, narodnog i sokolskog života.

Pose predavanja društvenog prosvetara br. S. Grubera »O ujedinjenju i jedinstvu našeg naroda«, izveden je skladno i efektno tehnički i muzički deo programa.

Mnogo određenja su postigli naraštajci sa lepom izvedbom vežbe »Vrbnične nad morem«. U belim hlačama, sa plavim francuskim kapama, lepo razvijeni, mišićavi, onako gojoprsi bili su sručno pozdravljeni dužim pljeskanjem. Ritmičke vežbe ženskog naraštaja izvedene su priličnom elegancijom. Dobra je bila »Petcica članova« i vežbe na rukama, gde je upao u oči napredak nekoj najmladljivoj vežbači. Muški i ženski podmladak, naročito oni najmladji, koji se onako ljudsko okreću bez obzira na tak i brojanje — izazvali su buru smeha i klicanja. Mešoviti naraštajski zbor je otpevao nekoje mostarske i medumurske pesme, te je pokazao, da je od poslednjeg nastupa i kulturočom i kolikočom uznapredovao. Podvlačimo, da je poset bio bolji nego ranijih godina.

Soko.

ŽUPA SPLIT

SOKOLSKI DAN U SPLITU!

U Splitu je i ove godine Sokolski dan, odnosno dan narodnog ujedinjenja, bio velika manifestacija našeg Sokolstva. Taj je dan imao posećuće snage i volje i bio vidljivi izražaj naših želja i osećaja. Toga je dana Sokol, okupivši u svoje redove sve rođoljubne meštane, još jednom pokazao, da je Sokolstvo u gorkoj današnjici više potrebno nego ikada. Dokazao je još jednom, da Sokolstvo nezna za staleške ili partijske opreke; da su u Sokolstvu dobrodošla braća svi oni, koji ispovedaju jedno, Sokolsko vjerovanje, a čija misao vodila je želja za radom još nije klonula.

Grad je osvanuo sav u svečanom rahu. Posvuda državne zastave, a upadali su u oči proglaši saveznega starešinstva i programi sokolske proslave. Mali Sokolići i Sokolice predaval su otkupne značke, savezni »Sokolski Glasnik«, razglednice i razne sokolske edicije. Posvuda su se po gradu opazile odore svih sokolskih kategorija.

U 9 sati sokolsko je izaslanstvo prisustvovalo blagodarenjima u rimokatoličkoj i pravoslavnoj crkvi, a međutim su se u Sokolom i pred njom okupljali članovi i članice i vršile su se zadnje radnje za samu proslavu.

Tačno u 11 sati svršali su se Sokoli u čete i formirali povorku, koja je tada pošla do Narodnog trga, gde se već okupilo mnoštvo sveta, da su deluje svečanosti.

Citav je trg bio opremljen sokolskim kategorijama i gradanstvom, kad su se na tribini popele sokolske zastave i starešinstvo. Uredni burni pokladi Državi, Kralju, Jedinstvu i Sokolstvu počeo je govoriti starčina sokolski župe »Vojvode Hrvaje« br. dr. Mirko Buić.

Po dugotrajnom, odobravanju i pljesku, video se najbolje, kako je br. Buić govorio iz sreća svih prisutnih, a osobito su pasusi, kojima se hrabri zarobljena braća i osuduje naša unu-

tarna nesloga, bili popraćeni burnim povlađivanjem.

Nato su postavljeni venci na spomen ploču u ratu za narodno oslobođenje palim splitskim Sokolima, a glazba je odsvirala trohimnu. Zatim se ponovo formirala povorka i prošla svima glavnim gradskim ulicama.

Povorka je ovaj put bila osobito impozantna. Brojili je preko 800 članova i članica svih kategorija. Na čelu je išla Sokolska glazba u kroju, pa tri zastave: župska, društvena i naraštajska, a zatim su redom sledili: župska i društveno starešinstvo, deca i naraštaj obojega spola, pa članice i članovi.

Samih članova u odori bilo je 180, a kao što smo kazali povorci je učestovala i društvena glazba, te pevački zbor. Zaprašen je veliki broj starih sokolskih veterana. Izasli su i oni, da na dan našeg najvećeg blagdana, posvode svoju trajnu odanost sokolskim idealima.

Sve su ulice i obala, kuda su prolezile sokolske čete, bile krate mnoštvo gledalaca, koji su sa simpatijama i živim pljeskom pratili mimošod sive Sokolane.

U 12 sati u Sokolani je održana velika svečana prijava, na kojoj su brojni novi članovi i članice položili sokolsku zakletvu.

Velika vežbačka dvorana, galerije, pa ni prostrane nuzprostorije nisu bile kadre primiti toliko mnoštvo Sokola, koje jeagnulo da prisustvuje svečanom činu.

Pred postrojenim kategorijama, a obraćajući se novoj braći, starosta splitskog društva, br. V. Lavš, pozdravio ih je kratkim, zanosnim govorom.

Predočio im je sva prava i dužnosti člana sokolske organizacije, koja je najjača i najrasprostranija organizacija u celom Slovenstvu. Istakao im je naše ideale i pozvao ih da sledi svetle stope Tyrša i Fügnera, jer se samo tako može biti dobar pripadnik naše narodne i opće slovenske zajednice.

Kad su novi članovi položili zakletvu i poljubili slavnu, staru društvenu zastavu, još je dugi nakon tega odzvanjalo dvoranom sviranje glazbe, pevanje davorija i klicanje Sokolaša.

Citav je dan grad bio poplavljeno crvenim, sokolskim košuljama, da se naveće opet okupe u općinskom kazalištu — po veličini drugom na Balkanu. Ni ciglo jedno mesto nije bilo prazno, a celim je gledalištem provejavalo iskreno određenje, koje je od jedne do druge programe samo raslo.

U prvoj nam se tačci prikazao sokolski zbor, da još bolje potvrdi mišljenje, koje smo o njemu već steckli, pa je vrlo dobro otpevao trohimnu, nakon čega je veliki orkestar odsvirao sokolski koračnicu. Burno je klicanje dočekalo himne i jedva se utisalo, kad se podigao zator, da čujemo divnu »Priču našeg uskrnuća«, pesmu Rikarda Katalinića Jeretova, koju je znalački i čuvstveno deklamovao brat Radić.

Hrazdirine »Tri rudarske«, tužne pesme pune naivnih čežnja za sunce, i danom, otpevao je zbor na jedan začetni način. Dosta lak Janković »Polkin ples u dvoje« izvele su vrlo efektne članice i zasluzile pljesak, koji je sledio. Skupine izvadane po naraštaju bile su vrlo lepe iako skromne, prema onome, što smo od našeg Sokola videli na dosadašnjim akademijama. Članske slike iz ritmike i plastike pokazale su nam, da je lani u društvenu tečaj iz tih grana moderne plesne umetnosti, a kojega je vodila sestra gda Maga Magazinović, ostavio učenike dovoljno spremne da nastave sa naukom. Teška Klingerova vežba osmorice bila je po članovima izvedena precizno, pa je i vrlo efektno zaključila prvi dio akademije.

Prva tačka drugog dela bila je Piebler Čajkowskoga »Barcarola«. Iako je sama stvar nezgodna u pogledu ritma, članice su je izvele sa velikim razumevanjem. Janković »Vilhareva Sonata pruža akterima muškom naraštaju zaista izvršnu priliku da se iskaže. Dugotrajni je pljesak bio zasluzen potpuno. Izvedba maloruske pesme »Zakuvala taj siza zozulja« i ruske »Ej uhnjem« dozvoljava nam da još jednom pohvalimo sokolski pevački zbor. Ove, kao i »Tri rudarske«, zahtevaju od pevača ne samo znanje nego i duboko razumevanje, pa sigurni nastup i odlična interpretacija služi na čast zauzetnom maestru br. prof. V. Arambasini i njegovom zaista dobrom zboru. To pogotovo vredi za »Zakuvala« za čiju izvedbu sa manjim zborom treba uz sigurnu spremu i mnogo kuza.

Kao članovi pre, sada su i članice pokazale mnogo smisla za plastiku. Šteta što se nije moglo obasjavati slike sa raznoličnjim svjetlom. Tada bi izazvale još mnogo jači dojam.

Burger-Pospisilova »Vežba vencema«, apotezoa Tyršu, davanu prvi put prigodom otvorenja Tyrševa doma, je zaista bila najefektnija tačka večeri. Ženski je naraštaj briljirao u njoj i već kad je prva naraštajka položila venac na Tyrševu poprsje, kazalištem je zaorilo burno klicanje i pljesak, koji je trajao i posle nego što je sa spuštanjem zastora završena ova svečana akademija.

PROSLAVA 1. DECEMBRA.

Trogir, 5. decembar 1928.

Desetogodišnjicu Ujedinjenja — dan 1. decembra, proslavilo je dostojano i ovo sokolsko društvo. Svečanom blagodarenju, društvo je korporativno prisustvovalo sa svim kategorijama, stupajući do crkve i natrag uz svirku narodne glazbe. Posle blagodarenja izvršilo se propisno sokolsko obećanje novog članstva, koje je popratio lepim prigodnim rečima starešina društva brat A. Frlan.

Sutradan — 2. decembar, priredila je svečana sokolska akademija u sokolskoj dvorani. Sve su kategorije izvele veže lepo i tačno na opće zadovoljstvo. Dilektanti takođe odigrasle svoje uloge dobro; naročitu pothvalu zaslužuju braća J. Morić u ulozi Petrice i A. Mašće u ulozi Culica. Vežbački pojedinih kategorija, kao i dilektanti bili su nagrađeni burnim odobravanjem općinstva, koje je u lepotu broja posetilo ovu sokolsku priredbu. Vežbe je pratila i za vreme odmora svirala narodna glazba. — Da je akademija moralno i materijalno uspela zahvaliti je bratu Vicku Betici, koji je marljivo radio i vežbao pojedine kategorije, kao i režiseru bratu Vinku R. Madirazzi.

F.

PROSLAVA 1. DECEMBRA NA VISU.

Naše društvo proslavilo je narodni i sokolski praznik na tako svečan način, da možemo mirne duše kazati, da ovakve svečanosti nismo imali otkada smo se 21. IV. 1921. oslobođili nemile okupacije prekomorskog nam suseda.

Veće u 9 sati počelo se sakupljati sve kategorije članstva u novu »Sokoliju«. U 10 sati brat Andeo Siminati održao je prigodno slovo naglašivši važnost ovogodišnjeg 1. decembra obziru na prvu desetogodišnjicu opstanka Jugoslavije. Dvorana bijaše dupkom puna naroda.

U 11 sati krenula je sokolska povorka sa sokolskim barjakom i glazbom na čelu te obišla mesto. U povorci videli smo osim redovnih vežbačkih kategorija, veliki broj naše starejšice braće. Iza sokolske povorce išla su društva »Viška Sloga« i »Zora« sa svojim barjacima i članovima, tako da je povorka bila upravo veličanstvena. Krovi mesta pevale su se sokolske i narodne koračnice, te klicalo Sokolstvu i Jugoslaviji.

Povorka se završila u 12½ sati, kad je uz počast i svirku državne himne otpraćen društveni barjak u Sokoliju. Sve su veže pronađene sokolskim orkestrom, dirigiranim po vrednom učitelju E. Ullrichu. Uza svu buru, koja ovde obično poremeti sve prizore, je nastupio tudi višji oddelek ženske dece samostojno, brez vodstva sestre Rebulove, ki tudi še ni smela zapustiti bolniške postelje. Proizvajale su strumno in skladno svoj rafajlni nastop. Boleen obično voditelje je bila kriva, da smo se moralni odreći plemeñitemu užitku pripravljene dram, vižije »Jugana, vila najmlajša«. Gledalište, ki so videli akademije u letih 1920. do 1927., so obžalovali, da se je zdecia letos članom telovadacem proslava u sedmennom mestu važnja od domaće in da radi tega niso nastopili.

Ako ugotovimo, da je običinstvo vztajalo u dvoranu od začetka pa do konca proizvajanja sicer prestrega programa, ne da bi izkoristilo običajne odmore, storimo to na čast našem vremenskom salonskemu orkestru, ki ga je s skladbami »Slovo«, »Lepa Mara« in »Barcarola« umetniško tako zaposliš, da je za nekaj trenotkov moglo pozabiti, da je še na zemlji. Iz teh višav je poslušalec prav spretno pripreljal nazaj na vroča tla naše domovine br. Tominec s svojim resnim, globoko zasnovanim in prijetno podanim predavanjem o desetletnici našega državnega u narodnega ujedinjenja. Nikdo, ki je živel na teh naših tleh pred letom 1918. in ki poznal tudi uspehe naših državnih krmilarjev tekmekom deset let svobode, ne more zameriti bratu Tomincu, da se ni mogel ali hotel izogniti par bridkim reminiscencem, ki jih je znal tako spretno in taktno vpletiti u slavospev Domovini in vladarski hiši, da kljub svoji krutosti niso mogli svečanega razpoloženja poslušati.

Sok. dr. v Marenbergu je proslavilo praznik ujedinjenja na njegov predvečer pri obični proslavi 10-letnice obveznosti.

B. Mariborsko okrožje.

Pri Sv. Lovrencu na Pohorju so Sokoli sodelovali pri meddruštveni nacionalni proslavi 10-letnice osvobojenja in ujedinjenja, ki se je v kraju vrtšila 2. decembra. Društvo je na tej proslavi nastopilo s 3 telovadnimi točkami samostojno, pri ostalih točkah pa s svojimi člani sodelovalo.

Po končanem govoru je pevski kvartet zapel s spremstvom godbe drž. himno; nato je sledila igra »Naša kri«, katero so igrali povečni dilektanti, vsi Sokol-domačini, prav dobro.

Obisk proslave je bil došti dober. Sok. dr. v Guštanju je praznik našeg ujedinjenja proslavilo dne 1. decembra skupno z drugimi naprednimi kulturnimi društvami. Kljub neprilike, ki jih je imelo Sokolstvo društvo v zadnjem času, je bila prireditev dobroj dobiti, pri kojoj se je pokazalo da je zatočenje na koncu.

Sokol Ruševina je po udomačenem običaju združil sokolski praznik s spominom rojstnega dne najvišega sok. brata kralja Aleksandra. V to svrhu je bil prirejen 15. decembra društveni večer, na katerem je brat župni prosvetar prilikom primerne tolmačil kosovsko deklaracijo JSS z dne 7. IX. t. l.

Sokolstvo v Studencih je proslavilo 10-letnico našega najvećeg praznika 1. decembra z lepim sporedom.

Društvo ni bil namen, pokazati dočeknu prebivalstvu tehnično dobrošenost telovadčih, ampak hotelu mu je pokazati Tyršovo idejo u živ obliku, ki goj Sokol v vseh oddelkih: narodno zavest in bratsko logo. Od najmanjih dečkov in dečkih je šla ta ideja pred običinstvom preko običnih vrst, naraščaja k članstvu, prepletena z deklamacijami in z jedrnatim ter stvarnim govorom staroste brata Hrena.

Kar se tiče sporeda samega — posle 12 točk — je bil povoljno izveden. Posebno je običinstvo, ki ga je bilo sicer malo, pozdravljalo burno moški naraščaj s vajami na konju, na ravnoteznu vzhiciščeno pa je bilo nad zelo

himen, ženska pa z obročki. Vaje, ki jih je sestavil in vodil br. Joško Zega, so bile izvedene strumno. Glavna točka je bila uprizoritev

elastični izvedbi. Ženski naraščaj je prav zadovoljivo izvajal župne proste vaje, le preglasno štetje je malo mogočilo. Prav dovršeno so izvajali člani vaje na bradljiv in drogu. Četvorica članov je nastopila s sestavo »Carmen« ter žela mnogo pohvale za elegantni in skladnji nastop. Med posameznimi točkami je izpopolnjeval vrzeli orkester. Sokol v Ptaju je dokazal s to akademijo, kako vkljub raznim težkočam vztrajno deluje in vzgojuje svoj naraščaj v vrle Sokole in zveste državljanje. Tako lepo in dobro pripravljenih akademij si želimo še več. Žal je pač lahko onim, ki se te akademije niso udeležili, prostora je bilo tudi zanje še dovolj.

Sokolsko društvo v Središču je proslavilo dne 8. t. m. praznik »Ujednjicanja« z lepo uspško akademijo. Prireditve, ki bi se moralna vršiti dne 1. decembra, je uspela nad vse pričakovanje. Sokolska godba je otvorila spored s trgovsko koračnico, nakar je sledilo predavanje br. načelnika »Naša naloga, smer in cilj« z ozirom na naš državni položaj. Nato je z nasom prednašal naraščajnik E. Pajek dve pesmici: »Orač na Topoli« in »Pod sokolskim praporom«. Sokolski pevski zbor je zapel dobro interpretirane pesmi: »Na Adrijo«, »Sočki (mos. zbor)«, »V Korotan« in »Gospodov dan« (meš. zbor). Sokolska godba nas je presenetila s slovanskimi komadi, ki jih je brezhibno izvajala. Telovadni oddelki pa so strumno in ritmično pravilno izvajali skopljske vaje. »Hej Slovanji« (člani) proste vaje in polkin ples (naraščajnice). Če ravno je bil program cele proslave brezhibno izvajan, moramo vendar občutiti, da od strani članstva udeležba ni bila takša, kakor je ta lepi spored zaslužil. Želimo, da bi tudi v bodoče bili vsi nastopi tako izvajani, kakor tokrat, ker samo na ta način je napredek zasiguran. Zdravo!

Sokolsko društvo v Varaždinu proslavilo je Sokolski praznik, 1. decembra, obzirom na 10. godišnjicu Ujednjicanja, naročito svetočano.

Usprkos upravo besomučne agitacije protivnika Sokolstva, koji su se lačali sviju, pa i nedovoljenih sredstava, da ometu ovu proslavu, održana je sa velikim uspehom i sa pravim odrušenjem.

Velika dvorana gradske gombaone napuljila se, kao nikada do sada, ogromnim brojem gradanstva, a prisustvovali su proslavi i oficiri čitave garnizon.

Akademija otočela je ouverturo rom »Kosovo« od Jenka, a izvela ju je vojna muzika pod ravnjanjem kapelnika Steicha. Svečani proslavljeno je starostna društva, brat Mladen Belčić. U proslou prikazao je rad i nastojanje prednata Sokolstva i omladine u Austro-Ugarskoj monarhiji za oslobodenje Slovena, zatim ujedinjenje Sokolstva i njegov zadak u budunosti. Zakletva novih članova održana je uz sudelovanje svih kategorija i sviranje himne. Naraščajka, stra Vlasta Mrzljak deklamovala je snažnu Čurčičevu pesmu »Sinovima sunca«. U telovežbenem delu programa nastupila su muška deca (32) pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom brata Zvonka Suligija članovi u Švarevaldovoj vežbi »Vrbnič nad morem«. Pevački zbor, uz pratinju glasovira sa bratom drom Miljetičem, pratio je ovu simboličku vežbu, koja je polučila silan efekt. Posle akademije razvila se plesna zabava.

Na Nikolinje održao se nastup za naraščaj i decu.

V Dol. Lendavi se je proslava sok.

praznika vršila dne 30. XI. s pričetkom ob 20. uri v hotelu Krona. Proslavo je

otvoril br. podstarosta Cepuder z les-

pim nagovorom na občinstvo, pred-

vsem pa na sok. članstvo; opisal je v

lepih besedah pomen proslave in se

spominjal onih članov Sokolov, ki so

žrtvovali življene za državo. Omenjal je težko borbo, ki jo je vodilo Sokol-

stvo še za Avstrije proti njej, in traje-

pot, ki jo je hodilo, preden se je

posrečilo zrušiti mogočno avstrijsko

monarhijo ter doseči ujedinjenje vseh

Jugoslovenov. Spominjal se je tudi

preteklosti prvega decenija skupnega

življenga Jugoslovenov in pozval član-

stvo k ponovni zaobljubi, naj kakor

dosedaj tudi odslej dalje vztraja na

načelih sokolske misli in dela za pro-

čivit naše kraljevine. Končno je pozval

članstvo, naj vzklikne trikrat Zdravo

Nj. Vel. kralju Aleksandru.

Po nagovoru sta bili na sporednu

dve deklamacije (1. deklacija in 1. deček

osnovne šole), nakar je kvartet zapel nekaj lepih pesmi med dr. »U boj« in

»Što čutiš, Srbine tužni?« Po končanih

pevskih točkah je nastopil dramatični

odsek Sokola z igro-odejanko »Bereite Novice«, ki je bila za 1. december čisto primerno izbrana.

C. Mursko okrožje.

Vkljub temu, da je na veliko proslavo v Maribor pohitela dne 1. decembra velika množica ljudi, se je načelnički točki je izpopolnjeval vrzeli orkester. Sokol v Ptaju je dokazal s to akademijo, kako vkljub raznim težkočam vztrajno deluje in vzgojuje svoj naraščaj v vrle Sokole in zveste državljanje. Tako lepo in dobro pripravljenih akademij si želimo še več. Žal je pač lahko onim, ki se te akademije niso udeležili, prostora je bilo tudi zanje še dovolj.

Sokolsko društvo v Središču je proslavilo dne 8. t. m. praznik »Ujednjicanja« z lepo uspško akademijo. Prireditve, ki bi se moralna vršiti dne 1. decembra, je uspela nad vse pričakovanje. Sokolska godba je otvorila spored s trgovsko koračnico, nakar je sledilo predavanje br. načelnika »Naša naloga, smer in cilj« z ozirom na naš državni položaj. Nato je z nasom prednašal naraščajnik E. Pajek dve pesmici: »Orač na Topoli« in »Pod sokolskim praporom«. Sokolski pevski zbor je zapel dobro interpretirane pesmi: »Na Adrijo«, »Sočki (mos. zbor)«, »V Korotan« in »Gospodov dan« (meš. zbor). Sokolska godba nas je presenetila s slovanskimi komadi, ki jih je brezhibno izvajala. Telovadni oddelki pa so strumno in ritmično pravilno izvajali skopljske vaje. »Hej Slovanji« (člani) proste vaje in polkin ples (naraščajnice). Če ravno je bil program cele proslave brezhibno izvajan, moramo vendar občutiti, da od strani članstva udeležba ni bila takša, kakor je ta lepi spored zaslužil. Želimo, da bi tudi v bodoče bili vsi nastopi tako izvajani, kakor tokrat, ker samo na ta način je napredok zasiguran. Zdravo!

Sokolsko društvo v Varaždinu proslavilo je Sokolski praznik, 1. decembra, obzirom na 10. godišnjicu Ujednjicanja, naročito svetočano.

Usprkos upravo besomučne agitacije protivnika Sokolstva, koji su se lačali sviju, pa i nedovoljenih sredstava, da ometu ovu proslavu, održana je sa velikim uspehom i sa pravim odrušenjem.

Velika dvorana gradske gombaone napuljila se, kao nikada do sada, ogromnim brojem gradanstva, a prisustvovali su proslavi i oficiri čitave garnizon.

Akademija otočela je ouverturo rom »Kosovo« od Jenka, a izvela ju je vojna muzika pod ravnjanjem kapelnika Steicha. Svečani proslavljeno je starostna društva, brat Mladen Belčić. U proslou prikazao je rad i nastojanje prednata Sokolstva i omladine u Austro-Ugarskoj monarhiji za oslobodenje Slovena, zatim ujedinjenje Sokolstva i njegov zadak u budunosti. Zakletva novih članova održana je uz sudelovanje svih kategorija i sviranje himne. Naraščajka, stra Vlasta Mrzljak deklamovala je snažnu Čurčičevu pesmu »Sinovima sunca«. U telovežbenem delu programa nastupila su muška deca (32) pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastupili su pod vodstvom br. Valjaka u Šulceovim prostim vežbama. Ženska deca (15) vežbala su vrlo uspelo Suligojeve vežbe. Jedna vrsta naraščajaca nastupila je na preči. Članice (12) pod vodstvom brata Grimsa izvele su Borasovu vežbu »Popuhul jec«. Naraščajke odlično su izvele Mrzljakove ritmične vežbe i Pihlerovu »Osmicu«. Ta je izvedena sa svom tačnošču in otmenošču, u posebnim odelima, pa je pobrala zaslzeno odobravanje. Pod vodstvom brata Staraja nastupili su naraščajci u Vučković-Hanovoj »Devetki«. Oštra i skladna izvedba mnogo se svidala. U poslednjem tači nastup

Nadajmo se, verujemo, da mi imademo jednog takvog čoveka, koji će znati naše prilike svesti na dobro, na sreću i blagostanje svih državljanima! A mi, neosvrćimo se na dnevne političke borbe, već neka nam uvek bude pred očima ideal jednakosti, bratstva i slobode i moć velike i silne Jugoslavije. — Jott —

PROSLAVA 1. DECEMBRA V METLIKI.

Sokolsko društvo Metlika je tudi letos praznovalo svoj prvi decembar, kakor je pač njegova dolžnost, osobito ob 10letnici našega ujedinjenja. — V petek, 30. nov. zvečer ob 8. se je udeležilo v krojih bakljade zajedno z drugimi društvima. Pri tej priliki je bilo opaziti, v čijih srečih je bilo navdušenje in kdo se je najbolj radoval nad lepim praznikom našega ujedinjenja. Brez razlike, deca, naraščaj in članstvo — vsi so vzklikali našemu prvemu Sokolu — kralju Aleksandru, domovini, Sokolstvu in vsem bratom Slovanom. Tako navdušenega vzklikanja ni bilo slišati pri ostalih udeležencih, sicer je pa pripomniti, da je velika večina mesta sokolska.

Na dan ujedinjenja je učestvovalo društvo po svečani službi božji odkritju spominske ploče za padlimi občani našega mesta. Brat starosta Maškar je pri tej slovesnosti poudarjal posmen našega dne za vse brez razlike strank in stanov. Nato je bil zopet obhod po mestu, enak onemu prejšnjega večera.

Ker je imela šola ta dan zvečer v proslavo ujedinjenja igro v korist kritja stroškov spominske ploče, je imelo društvo svojo svečano akademijo drugi dan, v nedeljo zvečer ob 8. v telovadnici.

Po uvodni sokolski koračnici je izpravorol v smislu saveznih navodil brat podstarosta Drobnič o pomenu našega praznika z osobitim opominom na mladino ter je tudi zaprisegl 8 novih članov in članic. Potem, ko je bratski pevski zbor zanosno odpel Vilharjevo »Bojno pjesmo«, je začela glavna točka sporeda — telovadba. Zopet smo videli, da je vse najbolj navdušeno in vzradoščeno nad lepo izvedenimi posamezanimi vajami, bolj kakor pri kakih drugih prireditvah drugih društev, osobito veselje in zadovoljstvo pa imajo roditelji s svojimi otroki, kateri se ob takih prilikah že bolj potridijo, da počažejo, kaj jim da telovadnica in šola zavednih prednjakov. Takoj pri prvi vaji se je pokazalo to in opazili smo to do konca, med tem, ko so nas nekatere vaje naravnost zadivile. Tako je po dobro izvajani »še kiklo proda bom« petorica ženske dece na stopila petorica moške dece z razmeroma za deco skoro pretežkimi prostimi vajami, ki jih je pa nad vse pričakovanje odvezala z zaključno sku-

pino tako odlično, da je žela burno odobravanje. Pa gre tudi v resnicu največja pohvala tej petorici. Krasne so bile ritmične vaje 4 članice, ugajale so tudi vaje s puškami ženske dece (9). Dobra je bila sicer tudi petorica moškega naraščaja posameznikov, grajati je pa treba neskladnost, kar je kvarilo njen uspeh. Glejte, da boste prihodnjič boljši. Po dobro izvajanih vajah ženskega naraščaja (9) z vrveci je nastopila zopet moška deca (8) s precej težkimi vajami s kolesom, nato ženska deca (7), potem proste vaje članice (9), prav dobro izvajane, istotako šestorica članov s skupino. Mičen je bil ženski naraščaj (9) — narodni ples, ki je prav posebno ugajal. Po krasno uspeli ritmičnih vajah štirih članic je zaključila akademijo trojica članov z vajo: Slovenec, Srb, Hrvat. Zasluga za lepo, moralno uspelo preditev gre v prvi vrsti neumornim vaditeljem, enako pa tudi vsem telovadčim in drugim, ki so pomagali.

Tako je naše društvo dostojno pravljilo svoj veliki narodni praznik, želeč, da bi ga prihodnje leto praznovalo še z večjim navdušenjem in da bi resno videlo v vsakem državljanu brez razlike pripadnosti pravo razumevanje našega ujedinjenja. Da se pa bodo naše želje izpolnile, v to kot Sokoli trdno verujemo.

1. DECEMBER U KARLOVCU.

Sokolsko društvo u Karlovcu, vero v svojim načelima, pravljilo je ove godine svoj Sokolski praznik 1. decembar na vrlo svečan način. U lepo ukraseno dvorani skupilo se mnoštvo članova i članica, te prijatelja Sokola iz svih slojev gradanstva, vojske i člana novištva. Svečana je akademija otvorena uvertirom iz »Libuše« pod osobnim ravnjanjem kapelnika g. Jaroslava Švestke. Zatim je pročelnik prosvetnog odbora brat prof. Josip Nikšić održao prigodni govor o značenju Sokolskoga praznika. »Nemojte nikada zaboraviti strahovitu istinu, da se sloboda vrlo lako gubi, ali i vrlo teško postizava!« Završio je govornik glasom, koji je odavalo iskreni bol i plameni apel. Duši boki dojam reči brata Nikšića još se samo počaže krasno deklamovanom pjesmom G. Krkleca: »Molitva detetu«. Izrekla ju je odlično Olga Kopjarova. Kao retko kada izvedeno je pet biranih tačaka po članovima, te ženskom in muškom naraščaju. Najviše su se svidale simultane vežbe ženskoga naraščaja od Erben-Görtlera i Večbe šestorice od Blaškovića-Matejoveca, koju su izveli članovi. Bili su to časovi, koji su nas sečali na najlepše iz prošlosti našega Sokola. Napokon je na ruke brata staroste, Dra Variole, položen svečani zavet novoga članstva.

Družstvo je održalo lakoatletsko natjecanje 4. XI. o. g. zajedno sa društvom u Prijedoru. Na prvo mesto došao je brat Josip Brečević.

ŽUPA BANJA LUKA

PROSLAVA 1. DECEMBRA 1928.
SOKOLSKO DRUŠTVO U LJUBIJI
RUDNIK.

Društvo je pre podne dalo razdeliti letke i pozive na akademiju, koja se održala ovim redom:

U 11 sati održao je br. Ivan Sedlaček predavanje »O značenju 1. decembra i istoriji Sokolstva, priličnom broju naraščaja i dece.

Posle podne u 3 sata održali su starosta br. Ing. Ivan Kralj i načelnik br. Milan Čirić predavanje »O značenju 1. decembra 1928«. Posle predavanja položilo je na svečan način 26 novih članova »zakletvu«.

SOKOLSKO VENČANJE.

Na 2. XII. o. g. obavilo se venčanje brata Ferde Jitnera i sestre Fanike Hribar, ali na žalost ovaj nas je par odmah ostavio jer se preselio u Venjenje. Sokolskom paru na ovom mestu srdačno čestitamo!

IZVANREDNA GLAVNA SKUP-STINA.

Društvo je na 21. X. o. g. na zavetovanju članova održalo izvanrednu glavnu skupštinu radi izmene odbora. Na toj skupštini nakon podnesenih izvestaja sa strane odbornika, izabran je sledeći odbor: Ing. Ivan Kralj starosta, Ljubo Marjanović zamenik, Milan Čirić načelnik i prösvetar, Ivan Sedlaček tajnik, Ernest Reš blagajnik, Božidar Jelisić statističar. Odbornici: Karlo Hejný, Andrija Peršić, Bero Antunović. Revizori Pero Antonijević i Josip Brečević. Novoizabrani odbor ima vršiti dužnost do redovne glavne skupštine u januaru.

Društvo je učestvovalo na »Pravslavi otvorenja i osveštenja Sokolskog doma u Drvaru« sa 15 članova. Neki od članova vežbali su na akademiji u vrsti u koju su bili izabrani najbolji vežbaci posetnici.

Društvo je održalo lakoatletsko natjecanje 4. XI. o. g. zajedno sa društvom u Prijedoru. Na prvo mesto došao je brat Josip Brečević.

† DRAGO KOVAČEVIĆ.

10. novembra o. g. ispuštilo je svoju mladu dušu naraščajec Drago Kovačević. Članovi su mu odali poslednju počast, čuvajući ga naizmenece po dva sata od subote naveče do 2 sata po podne u nedelju, kada su ga uz nezapamćeno množinu sveta odneli do večne kuće na srp. prav. groblje u Prijedor. Na grobu su se dirljivim rečima oprostili od njega načelnik brat Milan Čirić i njegov prednjak brat Ivan Sedlaček, tajnik društva. Društvo će zadržati trajan spomen na nezaboravljenog brata Dragu Kovačevića. Vječna mu pamjad! Laka mu zemljica!

ŽUPA TUZLA

PROSLAVA 1. DECEMBRA U BOS. ŠAMCU.

Sokolski praznik 1. decembar o. g. pravljilo je Sokolsko društvo u Bos. Šamcu uz potporu Gradske Opštine i okolnih sela na vrlo svečan način. Več na 30. novembra u veče oglasila je puenjava topova, da se primiče dan sokolske slave, državni i narodni praznik 1. decembar. Velika večina zgradila je rasvetljena i davalna mestu načito srečan izgled. Ujutri u 8 sati održano je blagodarenje u Srpsko-prav. crkvi, zatim u Rim.-kat. Džamiji i Sinagogi. Za vreme dok su se držala blagodarenja u bogomoljama stizale su u grad velike povorce naroda iz okolnih sela. Prvo je stigla povorka sela Tišine, Brvnika, Grebnice, Batkuša i Donje Slatine. Pred povorkom na divno iskišenim konjima jašlo je 18 mladića u narodnoj nošnji sa narodnim zastavama, a za njima pesaci u četverostupu. Posle njih stigla je u grad uz zaglušnu puenjavu pušaka povorka sela: Crkvine, Pisara, Kruškova polja i Škarica sa kolima predvodena sa 16 zastavnika na konjima. Poslednja je stigla povorka sela Dubice i Novograda predvodena jednim zastavnikom na konju, za njim guslari u narodnoj nošnji sa guslama, dva seljaka sa slikom »Kroz Albaniju« i natpisom Golgota, dva seljaka sa slikom »Proboj Solunskog fronta« i natpisom Vaskrs, dva seljaka sa slikom »Ujedinjenje« i natpisom 1. XII. 1918, za tim pesaci u četverostupu.

U 10 sati svrstala se velika povorka, u kojoj su učestvovali daci Narodne osnovne škole za učiteljskim zborom, vatrogasno društvo, predstavnici gradske opštine, činovnici i veliki broj gradana i seljaka pred Narodnom osnovnom školom i pod vodstvom Sokolskog društva krenula pred Ispostavu Sreza, gde je podnačelnik gradske opštine Hašin H. Avdić pozdravio Nj. V. Kralju i pročitao depešu upućenu u četverostupu.

Ispred gradana grada Bos. Šamca i okoline sakupljenih prilikom pravljave desetogodišnjice državnog i narodnog Ujedinjenja izjavljujemo da ne pokolebivo stojimo na stanovištu državnog i narodnog jedinstva okupljeni oko svog uvišenog Kralja te kličemo: Živio Kralj Aleksander I. i Njegov Dom, Živilo Narodno Jedinstvo.

Posebno je učestvovalo na »Pravslavi otvorenja i osveštenja Sokolskog doma u Drvaru« sa 15 članova. Neki od članova vežbali su na akademiji u vrsti u koju su bili izabrani najbolji vežbaci posetnici.

Društvo je održalo lakoatletsko natjecanje 4. XI. o. g. zajedno sa društvom u Prijedoru. Na prvo mesto došao je brat Josip Brečević.

tim se zamenik starešine Živan Malic zahvalio svima na prisustovanju ovoj velikoj svečanosti. Posle zbora nastalo je narodno veselje.

Na veče u 8 sati održana je u Grand hotelu svečana akademija, koja je potpuno uspela kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu. Mr.

ŽUPA BELOVAR

PROSLAVA 1. DECEMBRA U DARUVARU.

Sokolsko društvo u Daruvaru pravljilo je Savezni dan 1. decembra 1928 akademijom sa biranim tehničkim i prosvetnim programom. Pre programa progovorio je starešina br. Dobrović o značenju toga dana i o zadaći Sokolstva u novoj deceniji naše države. Nakon toga obavljena je na svečan način zavera novoprimaljenih članova i pročitana je deklaracija Jugoslovenskog Sokolstva na Kosovu potržana od 7. septembra o. g. Program bio je sledeći: Ženska deca, vežbe sa venčicima, članice vežbe na brvnu, muška deca igra »Kozaci«, ženski naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca deklamirala neke sokolske rodoljubne pesme i sudjelovale u dramskoj sceni »Nada Istre«, koja daje danu Ujedinjenju novo i više značenje. Uvezba je br. Mjoković, koji premda obrtnik, prednjači svagde u sokolskom prosvetnom radu. Od tehničkih tačaka, koje su bile sve popraćene dugim i burnim odobravanjem od napunjene dvorane gradanske pivovare, svidala su se najviše ženska deca u svojim vežbama sa venčicima, »Kozaci« i naraščaj: ples sa tamburinima, muški naraščaj: skupine na konju, članovi, vežbu petorice. Pred svakom tačkom su deca

Komercijalna banka d.d.

Podružnica Ljubljana

AFILIJACIJA BANKE ČEHOSLOV. LEGIJ, PRAGA
 Sprejema vloge najugodnejše, stavlja vse bančne posle za
 tuzemsko in inozemsko tržište. — Srečkovni oddelek.
 Telefon štev. 20-05. — Brzovjevi: Komercbanka.

FRAN IGLIČ
 KROJAŠKI ATELJE
 LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 28

Semena
 za vrtove in
 polja nudi
 SEVER & KOMP.
 LJUBLJANA
 Cenik na zahtevo!

MILAN FÜRST
 TRGOVINA ŽELJEZA
 SUŠAK

Željezo betonsko, šipkasto
 i obroče; lim crni, po-
 cičani, cincani i bijeli;
 žica svjetla, pocinčana i
 paljena; žičani čavli (ek-
 seri) i pocinčani; lanci za
 kola, konje i marvu; po-
 sudje emajlirano, brušeno
 i kalalsano; okovi za
 prozore i vrata; štrenci za
 vinograde orig. Vermorel;
 Mjehove za sumporenje.

Dobava promptna sa vlastitog
 obilnog skladista uz najniže
 cijene i najpovoljnije uvjete

SREĆNO NOVO LETO
 ŽELEZ
 F. M. SCHMITT, LJUBLJANA
 PRED ŠKOFLJO

SREĆNO NOVO LETO
 UČITELJSKA TISKARNA
 V LJUBLJANI

SREĆNO NOVO LETO
 UČITELJSKA KNJIGARNA
 V LJUBLJANI

GRADSKA ŠTEDIONICA
 U SUŠAKU BRZOJAVI: GRADSKA

Prima uloške na knjižice i u tekućem računu te ih ukamaće najpovoljnije.
Podijeljuje zajmova na nekretnine, građevne vjerovnjice i predumove na vrijednostne papire.
Eskomptira menice i naputnice.
Vrši isplate u tu i inozemstvu.
Provadja burzovne naloge savjesno i ku-
 lantno.

|| Za sve obvezne upotrebe i napose za uloške, jamči općina grada Sušaka ||

TRGOVAČKA TISKARA
 G. KRALJETA
 SUŠAK, STROSSMAYEROVA 7
 UTEMELJENA GOD. 1890.
 IZVADJA SVAKOVRSNE
 TISKARSKE RADNJE
 BRZO, ČISTO I JEFTINO

BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

Priporoča se tvornica telovadnega in sportnega
 orodja

J. ORAŽEM, RIBNICA

DOLENJSKO * OSNOVANA LETA 1881.

Oprema telovadnic za društva in šole — letna
 telovadišča. Elegantno, solidno orodje. Nizke cene.

CENIK IN PRORAČUN FRANKO III

Gröbming - Lesica - Mole:
 Srbskohrvatsko-
 slovenski slovar

Besedni zaklad tega slovarja vsebuje izraze iz vseh knjig, ki so rabili v naših društvenih in časopisih, poleg tega pa vse izraze iz vskadanjega življenja za dom in urade, v kolikor so različni od slovenskih.

Slovar je opremljen z akcenti, kar je neprecenljive vrednosti za vsakogar, ker brez akcentov ni mogče arhohrvatsčine pravilno izgovarjati. V slovarju je upoštevana tjeckavština in ekavština, tako da ne pride človek v zadregu ne pri čitanju hrvatskih, ne srbskih knjig in časopisov.

Ker naklada slovarja pohaja, je v Vašem interesu, da slovar
 čimprej naročite. Pripravila se slovensko-srbohrvatski del!

Naročila sprejema Učiteljska knjigarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6
 CENA V PLATNO VEZANI KNJIGI 50 DIN
 Pri skupnem naročilu 10 knjig 10% popusta.

ELEKTRA D.D. SUŠAK

Izradnja i projektovanje električnih centrala, mjestnih i
 gradskih mreža, prekozemnih parnih, Dieselovih postro-
 jenja, umformera, transformatorskih stanica, te vodova za
 sve napetosti. / Dobava svih artikla za električne kućne
 instalacije i centrale, motora, aparata za kuhanje i grijanje.
 Skladište svih artikala za jaku i slabu struju itd., itd., itd.

Proračuni i informacije po želji.

Priporočamo vsem sokolskim društvom
 Galerijo naših mož

1. Trubar	8. Gregorič	15. Gangl
2. Vodnik	9. Aškerč	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavčar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levec	18. Kersnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	

Velikost: 61.5 × 47.5 cm • Slike à 10 Din

Naročila sprejema
 UČITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

F. HREHORIČ
 LJUBLJANA
 DUNAJSKA CESTA 28.

ŽELEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzovjeva adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanim sadržinom
 željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peci: sivo željezo taljeno sa drvenim
 ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemsersko željezo
 za čelik.

Metalni odjeljevi: od bronza, mjadi, bakra, aluminija - sirovo
 i apretirano. Specialni fosforni bronzi za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne
 transmisije itd.

Odjeljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju
 dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kol-
 čakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljevi,
 kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane
 ograde itd.

Trgovački ljevi: specijalni ljevi otporan protiv vatre i kise-
 linama. Strojni ljevi kao zremenice, ležaji, spojke, sloganovi
 (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim ra-
 dionicama.

UVOD IN PRODAJA

MANUFAKTURNEGA BLAGA
 NA DEBELO IN DROBNO

A. & E. SKABERNE
 LJUBLJANA

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z.
 CENTRALA V LJUBLJANI * LASTNIK FRANJO MEDIĆ
 TVORNICE: LJUBLJANA - MEDVODE
 PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:
 Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in olnatih barv. Kemično
 čiste in kemično olepljane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in
 barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“
 za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. + TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.